

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Citiți în paginile 6-7:

Călătorind prin U. R. S. S.

● **Indrăgestiții**

de Horia Deleanu

● **Fapte din viața de fiecare zi**

de Paul Granea

● **Cel mai vîrstnic anticar**

de I. Okunev

Adeziunea întregului popor

A trecut o săptămîină de la publicarea proiectului de Directive ale Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român și răsunetul produs de acest document de excepțională importanță continuă să se amplifice cu fiecare zi ce trece. Zilnic, presa cotidiană publică scrisori și articole prin care oamenii muncii își exprimă însuflețirea pe care au resimțit-o luînd cunoștință de vastul program de acțiune elaborat de partid.

„Ziua de azi și de mîine se văd împlinindu-se din proiectul de Directive. Directivele întrec visele noastre și totuși sînt bazate pe o socoteală precisă” (Alexandru Codescu, maestru cazan-giu la atelierele C.F.R. „Grivița Roșie”).

„Îmi crește inima de bucurie gîndindu-mă la ce nivel înalt va ajunge agricultura țării noastre, cum va crește bunăstarea țărănimii și a întregului popor” (Constantin Gheșu, președinte al G.A.C. Valea Roșie).

„Oamenii de știință vor avea fericirea să-și valorifice cunoștințele lor în acest vast program economic și cultural” (acad. Raluca Ripan).

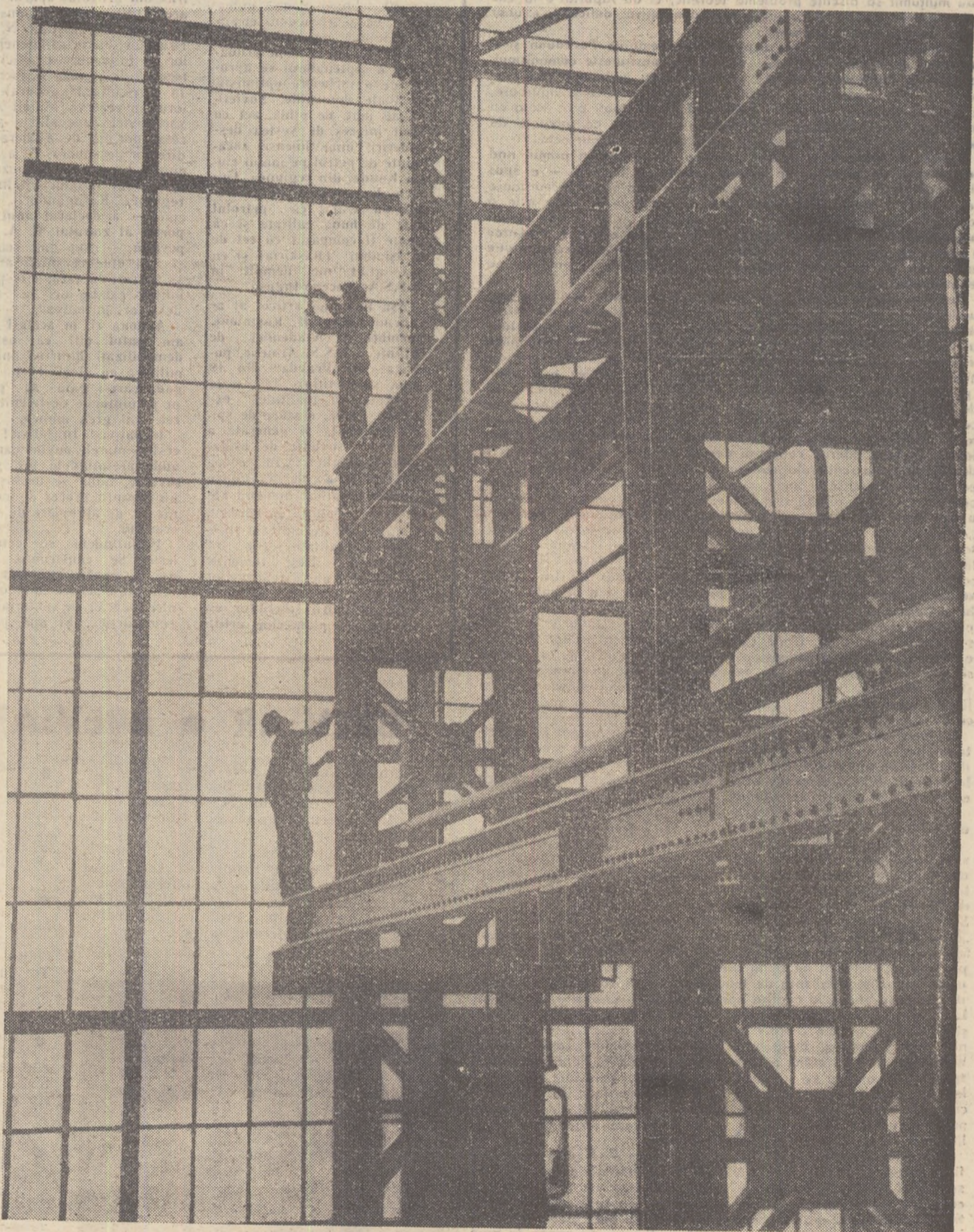
Cu astfel de cuvinte vorbesc despre proiectul de Directive muncitorii, țărăni, oamenii de știință și cultură, întregul nostru popor muncitor.

Larga dezbateră ce se desfășoară în aceste zile este bogată în semnificații. Ea vădește, în primul rînd, strînsa legătură dintre partid și popor, vădește încrederea maselor în partid și legătura partidului cu masele. Ca de fiecare dată cînd e vorba de a se adopta măsuri de seamă pentru dezvoltarea țării pe calea socialismului, partidul se sfătuiește cu masele de oameni ai muncii, iar oamenii muncii își exprimă cu însuflețire adeziunea la politica clarvăzătoare a partidului.

Cu prilejul dezbaterii se învederează transformările adînci pe care regimul democrat popular le-a operat în conștiința oamenilor muncii. Apare evident simțămîntul de stăpîni ai țării pe care-l au acum oamenii muncii din țara noastră. Cu sentimentul de stăpîni ai mijloacelor de producție, ai tuturor bogățiilor patriei, oamenii muncii chibzuiesc despre cîte au înfăptuit pînă acum, despre ceea ce trebuie să facă de aici înainte pentru a traduce în viață, punct cu punct, prevederile proiectului de Directive.

O cauză mare dă naștere unor mari energii. Stimulată de țelurile temerare, dar întrutotul realizabile, ale proiectului de Directive, de perspectivele vaste pe care ele le deschid țării și poporului nostru, gîndirea muncitorilor, tehnicienilor, a lucrătorilor de pe ogoare și a celor din laboratoare se a-vîntă îndrăzneată, căutînd să găsească cele mai bune rezolvări problemelor concrete ale producției. Întrecerea socialistă, această expresie vie a bucuriei muncii libere, capătă o amploare mai mare decît oricînd. Această emulziune a întregului popor constituie o uriașă forță materială, garanția cea mai sigură că inspiratul program elaborat de partid va fi îndeplinit.

„Veac nou”

Sarcina fundamentală a planului economic pe perioada de șase ani, 1960—1965, este dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului, creșterea rapidă a forțelor de producție în vederea desăvîrșirii construcției socialiste în Republica Populară Romînă.

(Din proiectul Directivelor Congresului al III-lea al P. M. R.)

Munca scriitorului în dezbateri publice

De mai bine de o lună, revista „Literatura și viața” a făcut punct în paginile ei unei discuții foarte vii pe tema: „Scriitorul și epoca”, „Scriitorul și actualitatea”. Cu același cuvânt de ordine — și ca un fel de bilanț al discuțiilor purtate anterior — s-au desfășurat acum câteva zile și lucrările plenarei conducerii Uniunii Scriitorilor din R.S.F.S.R. și a secției din Moscova a Uniunii Scriitorilor. În raportul prezentat, scriitorul Leonid Sobolev a arătat de la început că problema de competență asupra căreia se vor purta dezbaterile: „Scriitorul și epoca” este mai amplă, mai cuprinzătoare decât aceea cuprinsă în noțiunile „Scriitorul și actualitatea”. Dezvoltând punctul său de vedere, L. Sobolev a asemănat actualitatea cu un val într-un imens, nesfârșit ocean, care este vremea, epoca. Acest ocean nu stă niciodată pe loc, ci se mișcă, înaintează, progresa și pentru a-l oglindi și cuprinde într-o operă literară scriitorul trebuie să înțeleagă și să pătrundă tocmai această continuă mișcare înainte. L. Sobolev a caracterizat limpede conținutul formulei „Scriitorul și epoca” spunând: „Înțelege-ți epoca, descifreaz-o, trezește în inimă și conștiință versul, imaginea, cartea, include în ele gândul vremii tale, sentimentele vremii tale, glasul vremii tale, năzuințele și speranțele vremii tale. Ascultă cum vorbesc oamenii vremii tale, cum iubesc, cum mor. Iar de aci, din vremea ta privește înainte, dar privește și îndărăt spre trecut, notează ce ai văzut și povestește în cartea închinată vremii tale...”. Această idee afirmată de L. Sobolev a fost reluată, completată și dezvoltată de mulți participanți la dezbateri, care în majoritatea cazurilor nu s-au mulțumit să discute problema teoretică, ci au raportat o la cazuri concrete, analizând calitățile sau, dimpotrivă, deficiențele unor opere literare recent apărute.

Indemnind pe scriitori să răspundă la chemarea Partidului și a poporului de a crea imaginea omului ce construiește comunismul, scriitorul F. Panferov a arătat: „Vom proceda just dacă vom răspunde printr-o înaltă formă artistică, cu opere veridice și viguroase, la această chemare măreață”. Subliniind că nu „poți privi viața cu un singur ochi”, Panferov a încheiat: „eu socot... că amatorii de cultură trandafirii sint oameni care n-au decit un singur ochi...”

Criticul A. Makarov a definit vremea ca fiind în primul rând determinată de oameni, de tipurile umane. „Literatura — a spus el — oglindește spiritul, conținutul epocii, creând tipuri nemuritoare de oameni”. Remarcând foarte just: „cunoașterea vieții este o condiție indispensabilă pentru munca unui scriitor”, dar numai cunoașterea vieții nu definește încă valoarea unei opere, A. Makarov a arătat că aprecierea unei scrieri în întotdeauna în considerație adâncimea de concepție, justetea în înțelegerea și pătrunderea fenomenelor descrise.

Discuția asupra felului cum trebuie să înfățișeze scriitorul „actualitatea”, „epoca”, a ridicat în mod implicit problema măiestriei literare. Această problemă a fost, de altfel, una din axele raportului lui Leonid Sobolev și ale celor mai multe luări de cuvânt. Subliniind că viața așteaptă din partea scriitorilor sovietici „nu numai sporirea numărului de cărți cu tematică actuală”, L. Sobolev a afirmat: „pe primul plan se află problema calității acestor cărți, gradul lor de desăvârșire artistică, cu alte cuvinte, forța de înțelegere magică pe care o exercită asupra conștiinței umane o operă de artă adevărată”. Raportul a examinat diferite feluri de a vedea problema măiestriei literare, diferite concepții despre noțiunea de măiestrie și a definit măiestria scriitorului sovietic ca „un aliaj organic între talent, percepere comunistă a lumii, cunoașterea vieții, înaltă capacitate profesională și un ascuțit simț al vremii”. Ideea afirmată de raportor a fost întru totul susținută și subliniată de prozatorul G. Berezko: „Astăzi nu mai este nevoie să demonstrăm necesitatea de a aborda tema contemporaneității. Cotitura s-a produs pe întregul front al literaturii sovietice. Acum e firesc să vorbim despre felul cum scriem despre contemporaneitate, despre măiestria noastră”. Intervenția lui Berezko a adus câteva precizări utile și a dezvoltat teza lui Sobolev: „Nu putem să ne închipuim măiestria ca o sumă de procedee tehnice, care există autonom în afara istoriei și care nu s-ar schimba în timp. Dacă cunoști legile mecanicii poți construi o mașină, dar simpla cunoaștere a legilor compoziției nu te va face să scrii un roman. Adevărata măiestrie înseamnă în primul rând să știi să vezi viața, s-o ascuți și s-o înțelegi. Și mai e nevoie să înfățișezi ceea ce ai văzut în așa fel încât și cititorul să vadă lumea cu ochii tăi...”

A. Makarov, discutând piedicile care se vădesc uneori în dezvoltarea măiestriei scriitorilor din generația mai tânără s-a oprit la două manifestări principale: de o parte, imitația epigonice a marilor maeștri ai trecutului, de alta neglijența stilistică, încercarea de a aduce în literatură, neprelucrat, stilul gazetăresc.

Tot problemelor de măiestrie și-au consacrat intervențiile lor și alți scriitori ca V. Șklovski, T. Semușkin, V. Ognev etc.

Printre multele probleme dezbătute în cadrul plenarei (unele privind dezvoltarea literaturii naționale, altele destinul unui gen atât de actual cum e reportajul, unele referindu-se la tematica operelor literare, altele la zugrăvirea eroului) se cuvine să stăruim, fără îndoielă, asupra discuției purtate în jurul criticilor literare. Raportul lui Sobolev a stabilit foarte just ca idee de bază a discuției că: „adevăratul critic este un judecător obiectiv, serios și binevoitor față de scriitor”. Alături de raportor, cit și alți participanți la lucrările plenarei au formulat pe bună dreptate rezerve sau nemulțumiri, ba uneori chiar imputări față de tonul unor critici, ca și față de metodele folosite uneori în analiza operelor literare. Criticul — a subliniat L. Sobolev, „trebuie să cîntărească exact toate elementele „pentru” și „contra” și nu are dreptul să-și îngăduie greșeli în exagerarea nici uneia dintre cele două aspecte ale fenomenului”. Tonul jignitor, necolectiv al unor critici a fost combătut și de F. Panferov care a spus: „Să-l ajutăm pe scriitor în munca lui cu un cuvânt cald, înțelegător și nu să-l facem de ocară pentru fiecare fleac, la fiecare răscruce de drum...” „Am fi, oare, mai puțin principiali, dacă am renunța la un ton inadmisibil de brutal la adresa oponentilor noștri literari?” — a întrebat scriitorul G. Radov.

Aspectele abordate în cadrul recente plenare se vădesc astfel a fi și ample și extrem de importante. Și trebuie să socotim ca un succes al discuțiilor purtate definirea, determinarea în principiu a conținutului problemelor luate în dezbateri, din care scriitorii sovietici, ca și scriitorii realist-socialiști din alte țări pot culege prețioase îndrumări pentru munca lor în raport cu timpul, cu epoca în care trăiesc.

Tatiana Nicolescu

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:

pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei; pe un an 40 lei.

DIN 7 ÎN 7 ZILE

Citind presa sovietică

ciale n.n.) au fost puse de câteva decenii, totuși încă acum 10—15 ani ceea ce astăzi a devenit realitate putea să para numai un rod al fanteziei.

Prezentul care se apropie cu pași mari de viitor poate fi descoperit, însă, nu numai în realizările cele mai spectaculoase ale științei sau în mesagerii trimiși în Cosmos, ci și aici pe pământ — pe pământurile colhoznice.

Ce se întâmplă pe aceste pământuri?

Să răsfoim împreună câteva numere de săptămîna trecută din „Selskaia jizni” (Viața satelor).

Data: 17 mai. Titlul: „Generalul Zapevalin — director de sovhoz”. Și un extras din articolul apărut sub acest titlu: „Ca răspuns la chemarea tovarășului N. S. Hrușciov, adresat generalilor și ofițerilor sovietici în rezervă de a pleca să lucreze în agricultură, general-majorul în rezervă Mihail Alexandrovici Zapevalin și-a arătat dorința de a lucra ca director de sovhoz. El a fost numit directorul sovhozului nr. 1 din raionul Thälman, regiunea Karaganda...” „Acum — a declarat unii reporter al ziarului M. A. Zapevalin — îmi dau seama și mai bine ce interesant e să lucrezi la țară, cite posibilități există aici ca să-ți desfășori inițiativa”.

A doua zi, în același ziar am putut citi că ostașii demobilizați dintr-o unitate militară au alcătuit o brigadă care-i gata să plece pe pământurile desțelenite, la cea mai grea muncă. Inițiativa! Inițiativa! Această marele cuvânt care se aude pretutindeni în satul sovietic, unde se desfășoară un gigantic proces de modernizare, de apropiere de viața orașului.

Pretutindeni se construiește. Se construiesc case noi, se construiesc sate noi, centrale electrice intercolhoznice, fabrici de materiale de construcție... Și mai presus

de toate se construiește omul nou.

Cum? Iată!

Tot „Selskaia jizni” — din 17 mai: „Colectivele Teatrului Mic și al școlii de teatru „M. S. Scepkin” din Moscova au hotărât să creeze în satul Spas, raionul Krasnogorsk, regiunea Moscova un studio popular de teatru, cu durata de doi ani. Imediat după ce s-a anunțat că încep înscrierile s-au primit peste 100 de cereri.

Artiștii de frunte de la Teatrul Mic și un număr de profesori s-au oferit să dea cursanților, fără plată, lecții de măiestrie actoricească”.

Sint știri despre care ziaristii sovietici nu mai știu, probabil, prea bine la ce rubrică să le dea — la cea agricolă sau la cea de artă.

Zilele trecute a avut astfel loc cel de-al III-lea Congres al sindicatului lucrătorilor din domeniul culturii. O relație asupra dezbaterilor Congresului, apărută în „Sovetskaia kultura” din 19 mai, ne informează că sindicatul numără 21.000 de organizații sindicale, cu 1.240.000 de membri. În același timp am putut afla că în U.R.S.S. există în clipa de față 500 de teatre, 126 de filarmonici și ansambluri de estradă, 44 mari ansambluri corale, 37 de orchestre simfonice, 54 de ansambluri de eintec și dansuri, 64 de circuri etc.

Și acum, o veste interesantă pentru amatorii de literatură. „Pravda” din 15 mai a publicat un fragment din „Focul”, noul roman al lui Konstantin Fedin, care încheie trilogia din care pînă acum au apărut „Primele bucurii” și „O vară neobișnuită”.

Și, în sfîrșit, pentru sportivi, „Komsomolskaia pravda” din 17 mai anunță un concurs internațional de automobile, cu deviza „Pentru pace și prietenie” cu participarea a 138 de automobiliști din U.R.S.S., Ungaria, R. D. Germană, Polonia și Cehoslovacia. Sportivii sovietici vor concura cu „Moskvici 407”, „Pobeda” și „Volga”. Startul va fi dat la 4 iunie, de pe hipodromul din Moscova. Itinerariul: Moscova, Varșovia, Berlin, Praga.

A. B.

BREVIAR • BREVIAR • BREVIAR

● Editura „Paul Liszt-Verlag” din München a pregătit pentru tipar romanul „Pământ desțelenit” de Mihail Șolohov, care va apărea astfel pentru prima oară în Germania occidentală.

● Revista „Moskva” anunță că în a doua jumătate a acestui an va publica romanele „Luni e o zi grea” de Arkadii Vasilev, „Lașul” de Lev Nikulin, „Peste riu, sub umbra pomilor” de Ernest Hemingway ș.a.

Marele maestru al șahului Tigran Petrosian

● Un colectiv de artiști de la Teatrul „Vieux Colombier” din Paris a dat câteva spectacole la Moscova cu piesele „Războiul troian nu va avea loc” de Jean Giraudoux și „Ciocîrlia” de Jean Nouilh. După Moscova, artiștii francezi vor da spectacole la Leninigrad, iar la 5 iunie vor pleca la Varșovia.

● La 27 mai se deschide la Moscova prima Decadă a artei și literaturii din R.S.S. Moldovenească.

La Decadă vor participa trei colective artistice din republică, cu un bogat repertoriu. Tot cu acest prilej, în Parcul central de cultură și odihnă „A. M. Gorki” se va deschide o expoziție de artă plastică moldovenească.

● Cu prilejul comemorării a 50 de ani de la moartea lui Lev Tolstol, în afară de ciclul de Opere complete în 20 de volume, editurile sovietice vor mai publica 49 de lucrări ale scriitorului, ca și lucrări despre acesta, într-un tiraj de peste 4 milioane exemplare.

● Între 20 și 27 aprilie s-a desfășurat la Moscova „Săptămîna artelor plastice”. În acest răsărit au avut loc multe întâlniri între artiștii plastici și cetățenii Moscovei și au fost discutate lucrările prezentate la expoziția „Sovetskaia Rossia”. Cu acest prilej numeroși locuitori din Moscova au vizitat atelierele sculptorilor Konenkov, Favoriski, Tomski ș.a.

● „Odesa, Kiev, Leningrad, Vilnius, Riga, Minsk, Moscova...” iar apoi Tașkent — iată itinerariul actual al vizitelor prin U.R.S.S. — a declarat unii reporter de la „Sovetskaia kultura” violonistul american Isaac Stern. Pretutindeni am întâlnit oameni minunați, care ascultă muzica cu căldură, emoție și dau dovadă de o mare pricepere. Oamenii sovietici sînt cei mai buni auditori din lume. Țara dumneavoastră acordă o mare importanță educației muzicale”.

Poemul marilor înfăptuiri

Proiectul de Directive ale Congresului
al II-lea al P. M. R.

Proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. constituie un program de mărețe înfăptuiri, deschizător de largi perspective. Uneori, pentru a sublinia însemnătatea maximă a unui document, oamenii îi adaugă epitetul istoric. În cazul de față termenul ni se pare insuficient, căci proiectul de Directive nu este numai un program menit să intre în istorie, ci însăși Istoria în marș: Istoria pe care milioanele de truditori de la oraș și sate, poporul întreg o făurește sub ochii noștri. Poporul făurind Istoria! Sistemul făurindu-și în mod deliberat, conștient și sistematic fericirea! Aceasta este prima și cea mai impresionantă imagine pe care ne-o sugerează proiectul de Directive. Fiecare capitol, fiecare paragraf, fiecare alineat mărturisește acest lucru, iar în întregul său proiectul este o ilustrare materială a definiției date de Engels libertății: libertatea este necesitatea înțeleasă. Da, aceasta este adevărată libertate, pe care poporul nostru și-a cucerit-o cu prețul unor lupte crâncene și a unor jertfe grele, libertatea de a-și făuri, pe baza cunoașterii aprofundate și a folosirii legilor obiective de dezvoltare a societății, propria sa fericire.

Proiectul de Directive dă poporului nostru și fiecărui om al Directivei în parte o clară și dezvoltată imagine, ne ajută să vedem cât se poate de limpede felul spre care ne conduce Partidul Muncitoresc Român. Partidul folosește graiul sobru al cifrelor și faptelor pentru a spune fiecărui om al muncii: „Vrei să-ți cunoști viitorul? Iată-l — așa va arăta peste un an, peste șase, peste cincisprezece. Patria ta, pe care o iubești, va fi tot mai bogată și mai puternică, orașele și satele tot mai înfloritoare, viața ta va deveni an de an tot mai bună, pentru copiii tăi vor fi înălțate tot mai multe cămine, școli, universități”.

Luând cunoștință de prevederile proiectului de Directive rămii impresionat de ritmul rapid în care urmează să se dezvolte și de aici înainte economia națională. În anul 1965 valoarea producției globale industriale va fi de aproximativ 2,1 ori mai mare decât în 1959, iar în 1975 va fi de peste 6 ori față de același an, sau de peste 26 ori mai mare decât în 1938. Alături de ritmul fără precedent în care s-au dezvoltat și se dezvoltă forțele de producție în U.R.S.S., alături de dezvoltarea celorlalte țări socialiste-surori, ritmul accelerat în care se dezvoltă economia țării noastre constituie o dovadă elocventă a superiorității sistemului socialist față de capitalism. Istoria industriei mondiale arată că, chiar în cea mai furtunoasă perioadă a dezvoltării lor, nici una din țările capitaliste nu a cunoscut un asemenea ritm al creșterii producției industriale ca acela în care se dezvoltă azi țările socialiste. Astfel, pentru a-și mărita producția industrială de 8,5 ori, Statele Unite ale Americii au avut nevoie de aproape 50 de ani (din 1880 până în 1929), iar Germania — de 83 de ani (din 1866 până în 1929). În ce privește Anglia și Franța, în cei 50 de ani dinaintea primului război mondial, prima și-a mărit producția industrială numai de 2,9 ori, iar a doua, de 3,4 ori.

Socialismul este superior capitalismului, socialismul a invins și va învinge capitalismul pentru că asigură o productivitate superioară a muncii, un ritm mult mai înalt de dezvoltare a forțelor de producție. Ritmul mediu de dezvoltare a industriei noastre so-

cialiste a fost în ultimii ani de 10 la sută, iar volumul global al producției industriale va fi în acest an de 5 ori mai mare decât în 1938. Dintr-un hinterland agrar al puterilor occidentale cum era socotită vechea Românie, dintr-o țară care era nevoită să importe 99 la sută din mașinile-unelte, care aducea din străinătate până și nasturi și ace de cusut, Republica Populară Română ca rezultat al industrializării socialiste, nu numai că-și satisface din producție proprie cea mai mare parte a necesităților de mașini și utilaje, dar ea și exportă diferite tipuri de mașini și utilaje industriale.

Profundele transformări operate în structura economiei naționale și în primul rând succesele mari obținute pe frontul industrializării socialiste, au avut urmări binefăcătoare asupra condițiilor de viață, materiale și culturale, ale întregului popor. Aceste succese, dobândite sub conducerea înțeleaptă a partidului, oferă acum o bază trainică pentru dezvoltarea continuă a economiei, pentru înflorirea științei, artei și culturii, pentru asigurarea unui nivel de trai tot mai înalt întregului nostru popor. Sint obiective pe care partidul le pune în fața oamenilor muncii pentru anii 1960—1965 și perioada următoare.

Sarcina fundamentală a planului economic pe perioada de 6 ani este dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului, creșterea rapidă a forțelor de producție, în vederea desăvârșirii construcției socialiste. Planul de perspectivă duce mai departe acestă treptată la construirea comunismului în Republica Populară Română. Astfel, visul cel mai înspărit, pentru care au luptat și s-au jertfit atâția fii ai clasei muncitoare, visul care a început să prindă viață acum mai bine de patru decenii în Uniunea Sovietică, se înfăptuiește acum și pe plaiurile binecuvântate de la poalele Carpaților, de la Dunăre și Marea Neagră.

Deschizând poporului nostru această perspectivă grandioasă, proiectul de Directive indică totodată, precis și cu claritate desăvârșită, căile pentru înfăptuirea ei: concentrarea și pe viitor a principalelor eforturi în direcția industrializării socialiste; dezvoltarea cu prioritate a industriei grele, cu pivotul ei,

Pentru asigurarea ritmului de creștere a rezervelor de fițe și extinderea forajului la adâncimi din ce în ce mai mari, proiectul de Directive prevede modernizarea parcului de instalații de foraj prin înzestrarea cu instalații noi.

industriei constructoare de mașini; dezvoltarea resurselor energetice; lărgirea până la victorie deplină și consolidarea rețelelor de producție socialiste la sate; introducerea pe scară tot mai largă a cuceririlor tehnice și științifice mondiale în toate ramurile economiei naționale; ridicarea în continuare a economiei regiunilor și raioanelor mai puțin dezvoltate a nivelului veniturii naționale, îmbunătățirea continuă și sporirea de trai al oamenilor muncii.

Ca un arhitect inspirat, partidul prezintă oamenilor muncii până în cele mai mici amănunte liniile edificiiului socialist și comunist. Exprimate în cifre, aceste obiective însumează miliarde de kilowați-ore de energie electrică, milioane de tone de oțel, cărbune și fier, zeci de mii de tractoare și strunguri, excavatoare și motoare electrice, locomotive, instalații de foraj și tot felul de alte mașini-unelte. Totodată, ele înseamnă cantități mereu mai mari de produse alimentare, însemnează îmbrăcăminte și încălțăminte mai multă, mai frumoasă și mai trainică, mobilă, aparate de radio și televizoare, biciclete și frigider, cărți și cearșornice, teatre și biblioteci — într-un cuvânt tot ce este de trebuință omului pentru o existență civilizată și fericită.

Prin proiectul de Directive, partidul exprimă astfel lapidar năzuințele, aspirațiile de un trai de bunăstare și progres ale poporului. De aceea și răsunetul profund, însuflețirea generală cu care acest document-program a fost primit de către toți oamenii muncii. De aceea uriașele energii pe care le-a emanat.

... Reluând o veche legendă populară, Goethe imaginează, pentru personajul său, fericirea static, iar modalitatea de a o conserva, printr-o himerică oprire a scurgerii timpului. Aceasta este, însă, o legendă, un mit. Fericirea accesibilă omului, este acțiunea, lupta, aspirația neîntreruptă spre cel mai înalt ideal al umanității. Ca în „Imnul bucuriei” cu care se începe Simfonia IX-a de Beethoven, poporul nostru își făurește fericirea cu miștile sale, înălțând orașe și fabrici, secând mlaștini pentru a le reda agriculturii, muncind cu eroism pentru a prefăce acest pământ într-o grădină înfloritoare.

Victor Rusu

Anii marilor construcții. — În următorii 6 ani se vor construi din fondurile statului circa 300.000 apartamente.

MEDICUL DE ȚARĂ

Rîndurile de față sînt închinare istorisirii vieții unui om care n-a rivnit nicicînd la glorie, vieții unui simplu medic de țară. Meserie modestă, pe care mulți nici nu o iau în seamă. Nici prin gînd nu i-ar fi trecut medicului că bastonul cu care se ajută, la urcușul potecii șerpuitoare și lunecoase de munte în timp ce grăbea la căpătîiul unui bolnav, că lanterna care-i lumina calea, impermeabilul soldătesc, credincios tovarăș de front, sau scripările vesele care-i însuflețeau ochii expresivi, prietenoși, vor rămîne adînc săpate în amintirea poporului. După cum, niciodată nu și-ar fi putut închipui că poveștile despre el, doctorul Nikolai Nassibian, transmise din gură în gură vor căpăta proporțiile unei legende, întru totul reală, legenda unui om adevărat.

Am să fiu medic!

Fiu de dulgher, lui Kolea i-a fost dat încă din fragedă copilărie să se de-prindă cu minuirea bardei, rindelei și dălfii. Iar visurile, visurile și le intru-chipa în lemn. Cîte case, cîte poduri migălos meșteșugite n-au făurit minu-țele îndemnatice de copil! Părinții, ca și profesorii de altfel, îi și hotărîseră soarta: n-o încapă îndoială, are să devină un bun inginer constructor — spuneau ei. Așa că nu mică le-a fost mira-rea cînd, cu cîteva luni înainte de ter-minarea școlii, Kolea le-a declarat răs-picit:

— Eu, unul, m-am hotărît, vreau să fiu medic!...

„Nezîndu-și barbișonul cărunț, pro-fesorul Alexanian privește atent tribuna de la care un student în anul trei își citește comunicarea în fața adunării A-sociației științifice a Institutului. E vorba de rezultatele aplicării unui nou vaccin. Fără să se grăbească să facă afirmații, să tragă concluzii, tînărul expune faptele, le confruntă pînă cînd certitudinea începe tot mai mult să facă loc îndoielii.

Bătrînul profesor mai aruncă o pri-vire asupra rezultatului comunicării primite în ajun. Nikolai Nassibian... Nassibian... În fine își amîntește, și ne-răbdarea-i devine vizibilă.

— Spune-mi, prietene — i se adre-sează el după ce studentul termină de citit — din ce parte a țării ești?

— Din satul Kokhbe, tovarășe profes-or.

— Kokhbe! Nu cumva ești fiul lui Egor Nassibian, dulgherul?

— Intocmai, e tatăl meu.

— Atunci, probabil că știi că eu ți-am îngrijit mama, că eu te-am aju-tat să vii pe lume!

— Știu, mi-au povestit părinții.

— Și ai făcut vreme de trei ani fără să-mi spui nimic! De ce?

— Pentru că mă hotărîsem s-o fac după obținerea diplomei; vroiam să vă cer binecuvîntarea înainte de a mă întor-ce înapoi, în sat, pentru a continua ceea ce ați început...

Principalul este să vrei

Războiul nu te întrebă de ești tînăr sau bătrîn, dibaci sau neîndemnat, ci își cere: fă-ți datoria!

...A traversat Niprul pe o ușă scoasă din țînini, iar postul de prim ajutor l-a instalat într-o groapă adîncă, de obuz. Răniți, cu nemiluita. Unii se tirau de-a bușilea, alții erau aduși pe foi de cort însingurate. Oase sfărîmate, valuri de sînge aburînd... Dar ce era mai în-spăimîntător erau ochii, ochii răniților care-i urmăreau fiecare mișcare a mîi-nilor. Citeai în ei durere aprigă, nă-dejde, rugăminți și, mai ales, insupor-fabila întrebare: „Am să supravie-tuiesc?”

Desigur, putea să-și întoarcă fața de la ei sau să scape cu răspunsul ieftin, repetat de atîtea ori de alții: „Ehei, bătrîne, ai să vezi cum o să mai dan-sezi!” Dacă ai, însă, un pic de suflet, nu te rabdă inima să nu-i privești drept în luminile ochilor, să le însuflii spe-

ranța, dorința de viață care te animă și pe tine.

— Ține, surioară, asta-i adresa... Să le scrii după ce-oj muri...

— Să mori? Cum adică? Și-n fața ochilor rănitului apare chipul dătător de speranță al medicului. Netrebnică vorbă! Cum de-ai putut-o rosti?

— Vasăzică, doctore, crezi totuși c-am să trăiesc?

— Dacă ții, dacă vrei din toată inima nu se poate să fie altfel! Ca la luptă! Totu-i să nu te predai morții, vrăitoarei slute!

Și iată-l așezîndu-l pe rănit, cu mîi-nile lui, pe mica plută, ajutîndu-le pe infirmiere să urnească fragila ambar-cațiune din loc pentru a trece fluviul.

Cîteva luni mai tîrziu, lingă Niko-laev, l-a ajuns din urmă o scrisoare: „Scumpe tovarășe doctor. Mi-ai spus atunci, pe malul Niprului, să nu mă predau. Ei bine, nu m-am predat. Mediciu mă socoteau pierdut, și totuși ia-tă-mă viu. Și asta, numai dumitale ți-o datorez”.

Scrisoarea, Nassibian o strecoară în-tr-un alt plic, adresat soției lui, Goar. S-o citească și dînsa. „Dacă i-ai pufea vedea pe oamenii pe care-i îngrijesc! — adaugă el cîteva rînduri. Ce frumu-seșe sufletească, cită tărie de caracter! Mi-aș da bucuros viața pentru fiecare din ei. Dar, cum n-am decît una sin-gură trebuie să trăiesc, să trăiesc pen-tru ei”.

Pentru Nassibian, războiul a luat sfîrșit în Cehoslovacia. Începuse să îndrăgească țara asta și locuitorii ei pen-tru spiritul ordonat și curățenia lor, pentru respectul pe care-l arătau omu-lui, însușire pe care la rîndul lui o pre-țuia mult.

Cu toate acestea, nici frumusețile țării eliberate de sub călcîiul fiarei fasciste, nici bunăvoința locuitorilor ei n-au putut să-l oprească. Inima îl îndemna mereu către ai lui, spre scumpa lui Goar și mica Martun, spre părinții care tinjeau de dorul lui, spre munții albaștri, minunații munți unde văzuse lumina zilei...

Și iată-i apărînd din nou în față-i! Mereu majestuos, severi, ținînd tovărășie norilor.

Am să ghicesc ce-o fi dincolo de cotul potecii? — se întreabă Nassibian emoționat. Ei, uite c-am ghicit — exclamă el voios, începînd să fredoneze o melodie. Dar cine-o fi moșneagul care pășește înainte-i, îndoit sub povara sarcinii ce-o poartă?

— Bună ziua, bunicule! Încotro? La Kokhbe? Ei, atunci, pare-se c-avem același drum. Ia dă sacul încoa.

— Nu, nu, feciorule, că-i prea greu.

— Păi tocmai de-ai-a ți-l cer!

Bătrînul îi aruncă priviri furioase. Pe pieptul tînărului ofițer strălucesc două ordine Steaua Roșie, cîteva medalii. În spate, ranița... Firește, se-ntoarce de pe front — gîndește moșneagul. Și-n loc să grăbească spre casă, își pierde timpul cu mine, un necunoscut... Deo-dată, nici el nu știe cum s-a întimplat, își dă drumul baierelor inimii și începe să-i povestească ofițerului, de parcă ar fi fost unul de-ai lui, despre durerile care-l încearcă în spate, des-pre hotărîrea de a se duce la medic, poate, poate s-o găsi și pentru el vre un leac sau altceva...

...A doua zi, însoțit de nedespărțitul lui sac, bătrînul intră în cabinetul medicului. Își pitulă repede povara sub masă și ridică capul. Dar ce să fie asta? În față-i se afla, în carne și oase, tovarășul de drumetie de ieri!

— Scoate-ți cămașa, bunicule — îl îndemnă cu blîndețe medicul. Vedem noi acușica ce-i de făcut... Da, da. Chiar asta-i unsoarea. Să te freci cu ea în fiecare seară. Și, n-ar strica să mî-ninci cît mai multe fructe. Ș-acuma vrei să scoți sacul de sub masă? Să-l duci acasă...

Pentru sănătatea omului

Din sat în sat, din poartă-n poartă... Vestile rele au aripi. Dar și cele bune! Căci „doctorul miraculos” se pricepe de minune să citească nu numai bolile, ci și sufletul omului. Pentru fiecare are un sfat, o vorbă bună. Vestile despre

priceperea, îndeminarea lui i-o iau înă-inte cu poștele. N-apucă s-ajungă bine la un capăt al uliței, că la celălalt s-au și deschis ușile gata să-l primească.

Recunoștința poporului creează obli-gații, mai ales unui medic. Dis-de-dimineață, în fața spitalului încep să se adune mașini venite de departe, din regiunile învecinate. În unele se află bolnavi grav, oameni care au pierdut orice speranță, în altele oameni sănă-toși care-au venit pentru vre-un sfat ori, pur și simplu, numai din plăcerea de a-l vedea.

Are mult de lucru medicul; trebuie modernizate cabinetele și laboratoarele, mai ales laboratoarele în care urmează să fie făcute analize complicate; nu-i lipsită de importanță nici menținerea ordinii și curățeniei în saloanele bolnavilor. Dacă vrei să lucrezi cu doctorul

Nassibian, nu se poate să nu ții seama de toate astea.

Iată-l depărțîndu-se tocmai de patul unui bolnav care privește gînditor pe fereastră. Acum un an, Suren Abovian a căzut de pe un acoperiș. După ce a stat internat un timp oarecare, omul a reînceput să muncească. Durerile la umăr continuau, însă, să persiste, și bietul om se simțea din ce în ce mai rău. L-au transportat la spitalul din Erevan unde a petrecut două săptămîni, după care a urmat o ameliorare. Iată însă că intervine o reșuță așa de gravă, încît o a doua călătorie la Erevan devine imposibilă. Așa că singura lui nădejde rămăsese doctorul Nassibian...

— Prietene, nu-ți pot spune nimic deocamdată. Lasă-mă să mă mai gîndesc...

În ochii bolnavului s-a stîns și ul-tima scripă de speranță. Vasăzică nici „el” nu poate face nimic... A dat din umeri... Să mă mai gîndesc... Vorbe goale, asta-i...

— Ehei, se vede că nu-l cunoști pe doctorul nostru, îl muștră bătrînul in-firmier Issil, în timp ce dă la o parte perdeaua. Uite, vezi lumina aceea, din-colo, pe coasta muntelui? E cabinetul lui Nassibian. Ei bine, ce crezi că face acum? Citește în cărți, răsfoiește revistele să găsească calea prin care să te vindece... Și, cine știe, poate c-a și telefonat la Erevan să se consulte cu un profesor...

Orele se scurg una după alta, dar bolnavul nu părăsește din ochi lumi-nița ce scilipește în noapte... A trecut de douăsprezece. Satul doarme somn a-dînc, numai la fereastra doctorului mai arde lumina. După un timp se stînge, însă, și ea. Bolnavul oftează și se întoarce cu fața la perete: o fi obosit, s-o fi dus să se culce omul. Dar cine-o fi scrișînd pe trepte?

— N-ai adormit încă? — îl muștră medicul care a întredeschis ușurel ușa. Ei bine, află, cred c-o să-i dăm de hac bolii. Șapte zile dac-o să-și mai facă

de cap. M-auzi, peste-o săptămîină o să fii pe picioare! Noapte bună!

...Și clipa fericită a venit, intocmai cum i-a prezis-o doctorul. Acum, Suren Abovian, teafăr, sănătos bate un tablou în perete. E portretul lui Nikolai Nassibian sub care, cu litere mari, înflo-rate, scrie: „Cel căruia îi datorez viața”.

Nassibian s-a dovedit a fi un om e-nergic, plin de voință, perseverent, un om care n-a renunțat niciodată la sco-pul propus, care nu s-a oprit nicicînd la mijlocul drumului. Într-o zi i-a venit ideea să procure satului apă cu-rată, proaspătă. A răscolit munții din jur, s-a sfătuit cu specialiștii iar as-tăzi, oridecîteori își umplu burdufurile cu apă rece de munte, femeile din Kokh-be nu se pot opri să nu șoptească un „mulțumesc”, auzit numai de ele, a-dresat doctorului care le-a adus în sat nu numai sănătatea ci și apa.

— Nu crezi c-ar fi timpul să te gîndești la o altă slujbă? îi spuneau de multe ori medicului vizitatorii din E-revan, descriîndu-i strălucitele perspec-tive care-l așteaptă.

Atunci, scoțînd la iveală diagramele care ilustrau scăderea procentajului bol-ilor în sectorul de care răspundea, Nas-sibian le răspundea:

— Perspectivele mele? Iată-le!

Medicul de țară, alit de vigilent și atent cu sănătatea semenilor lui, i-am scăpat, însă, simptomele proprii lui boli, o boală necruțătoare, mortală. Cînd și-a dat seama de primejdie era prea tîrziu. Medicina se dovedea de data aceasta neputincioasă; nici un efort nu mai putea opri evoluția bolii.

Efectele se făcuseră simțite mai de mult: dureri nelămurite, indispoziție. Își amîna, însă, propria îngrijire de la o zi la alta: nu-i încă momentul, am să mă gîndesc la mine după ce-o ter-mina cu celelalte... Intre timp boala continua să-l macine necruțătoare, dar surisul obișnuit care-i lumina fața nu-i lăsa pe cei din jur să bănuiască nimic.

Viața continua să-și depene firul ca și mai înainte. Venise decembrie. În noaptea aceea potecile muntelui deveniseră impracticabile: căzuse multă lap-ovită și drumurile, lunecoase și înglo-date, păreau de nestrăbătut nu numai pentru oameni dar și pentru cai. Tă-cută, Goar îi înlinse sofului lanterna și impermeabilul. Știa din experiență c-ar fi fost zadarnic să-ncerce să-l convingă. De îmbrățișat îl îmbrățișă însă mai tare ca de obicei și-și șterse pe furis lacrima care-i răsărise în colțul ge-neral...

Vestea despre nenorocire a aflat-o în aceeași noapte. L-au adus-o oamenii care, a doua zi, aveau să aducă acasă trupul lipsit de simțire al doctorului.

...Pe la jumătatea drumului calul a alunecat și a căzut. Dacă ar fi fost să-nătos, Nikolai s-ar fi putut menține în șea. Slăbit, însă, de boală... Simțurile și le-a recăpătat tîrziu, în timp ce-l transportau pe targă. Stați, opriți, în-cotro? — a strigat încă buimăcit de căzătură. Acasă? Înapoi, duceți-mă îna-poi la bolnav!

Noaptea și-a petrecut-o la căpătîiul micului bolnav. E drept, mișcările îi erau ceva mai încete, dar mîinile își păstraseră aceeași siguranță, aceeași precizie. Și nu s-a dat bătut pînă ce pulsul suferîndului n-a revenit la nor-mal, pînă ce obrazii palizi n-au prins iarăși culoarea purpurie a vieții.

La orizont zarea începuse să pălească. Din clipa în care medicul fusese așezat lingă patul bolnavului se scurse-seră doar cîteva ore, dar oamenii din satele vecine și aflaseră că doctorului Nassibian îi este rău, că nu se mai poate nici scula, nici umbla. Sute de săteni au pornit atunci pe potecile mun-ților. Au început să taie crăcile pînilor și brazilor, să le aștearnă de-a lungul drumului pe care avea să-l străbată trăsura venită să-l caute pe doctor. Iar atunci cînd roțile păreau că-ncep să se încline mai mult decît trebuia, zeci de brațe și umeri vinjoși se-mbulzeau să proptească trăsura în care zăcea doc-torul Nassibian, pentru prima oară în viața lui îngrijit de cei pe care-i în-grijise cu atîta devotament...

...Peste 300 de camioane au adus, din toate vîgăunile munților, pe cei ce voiau să-și ia rămas bun de la scumpul lor doctor. 300 de șoferi, cu capetele plecate peste volane ca să nu li se vadă lacrimile de bărbați, au apăsat inde-lung, ca la o comandă pe claxoane, a-tunci cînd trupul doctorului Nikolai Nassibian a fost coborît în groapă. Și strigătul acesta sfișietor de durere, re-petat parcă la înfinit de ecou, s-a răs-pîndit în întreaga vale în care se născuse și crescuse doctorul, de-a lungul poteciilor sălbatice de munte pe care de-atîtea ori le băfuse...

Trăise treizeci și cinci de ani. Numai treizeci și cinci de ani! Dar amintirea pe care o lăsase în urmă-i, adînc să-pată în inimile oamenilor, avea să fie nepieritoare.

Povestea Valiei...

Putine zile ne mai despart de premiera Teatrului Național cu noua piesă a lui Alexei Arbuzov „Poveste din Irkutsk”. Emoția colectivului de interpreți, din care fac parte, a regizorului și decoratorului, a tuturor colaboratorilor spectacolului, este îndreptățită: pregătim această piesă în cinstea celui de al III-lea Congres al Partidului.

Este o mare bucurie pentru noi, actorii, oricât ori avem prilejul să interpretăm un personaj din contemporaneitate. Rolul Valiei, eroina „Poveștii din Irkutsk”, este unul din rolurile cele mai interesante și mai complexe din câte am întâlnit. Este un personaj tulburător, la a cărui viață scenică am lucrat și lucrez cu pasiune.

Cine este Valia? E casierita veselă și glumeață a magazinului alimentar al șantierului de pe malul Angarei, unde se construiește o uriașă hidrocentrală. Băieții au poreclit-o „Valia-fișneața” și epitetul — aparent — i se potrivește. Căci Valia e o fată care nu crede în dragoste, care de altfel nu prea crede în nimic și care parcă se ferește să ia lucrurile în serios. Despre un film care i-a plăcut ea spune: „filmul n-a fost prea plicticos”, iar atunci când îl întâlnește pe Serghei, la care începe să se gindească fără să vrea, spune ușurată: „Știi că are haz mecanic așa?”

Prietenia ei cu Viktor Boițov — electrician pe excavatorul pășitor — nu pare să fie un sentiment

Marcela Rusu

real de dragoste. Ei „se amuză”, petrec bine împreună, temându-se parcă să caute în ei înșiși sentimente mai grave.

Apare însă, în viața Valiei, Serghei Serioghin — mecanic șef pe același excavator și prietenul lui Viktor. Serghei se deosebește de ceilalți doi prin profunzimea concepțiilor lui despre viață, prin încrederea lui în oameni, printr-un adânc respect al demnității omenești. Lingă el Valia se transformă și încă înainte de a-l iubi, din clipa în care îi dăruiește încrederea ei se simte mai fericită. Serghei știe să vadă dincolo de aparențe, el intuiește fondul sufletesc valoros al Valiei și iată că ea devine — sub influența lui morală și la căldura dragostei lui — o ființă nouă. „Omul când iubește se îndreaptă și înflorește ca o plantă la lumină”. Această frază pe care Arbuzov o pune ca un „motto” la începutul piesei, marchează una din ideile de bază ale lucrării sale: forța transformatoare a dragostei adevărate, puternice.

Dar evoluția, transformarea Valiei nu e încă desăvârșită. Ea trăiește „în mijlocul veacului al XX-lea, acolo unde se construiește o uriașă hidrocentrală”. Mai există lucruri pe care ea nu le înțelege încă. „Vezi tu — li explică Serghei — atunci când omul face o muncă adevărată, folositoare cât mai multor oameni, el însuși devine mai bun, mai valoros”.

În urma unui accident, Serghei moare și Viktor este acela care o face să înțeleagă adevărul spuselor lui Serghei. Căci și Viktor va avea o evoluție similară, nu va mai fi „zevzecul” Vitia Boițov de la începutul „Poveștii”. Dragostea profundă a prietenului său pentru Valia îl va învăța și pe el să iubească altfel, să prețuiască la femeia iubită demnitatea ei de om. În cele din urmă, Valia urmează sfatul lui Viktor și al tovarășilor lui și începe să muncească pe excavator. De abia atunci când își dă seama că munca adevărată, constructivă, îl face pe om mai bun, de abia când se încadrează și ea în această muncă comună, „folositoare cât mai multor oameni” — construirea comunismului, — de abia atunci devine Valia un om întreg. Piesa se încheie în clipa în care ea strânge emoționată în pumnul primului salariu...

Un mare merit al lui Arbuzov este faptul că și-a scris piesa cu o uriașă dragoste față de oameni. El ne dezvăluie cu o mare forță emoțională pro-

funzimea de sentimente a eroilor săi. Iar eroii lui Arbuzov ne apar în toată plenitudinea însușirilor lor omenești, sint adevărați constructori ai comunismului, sint eroii epocii noastre.

Deosebit de interesantă este și forma — nouă și originală — în care e scrisă piesa. Evenimentele petrecute pe scenă sint comentate de un cor, care intervine adesea și în dialogul personajelor. Acest cor nu are însă semnificația sau solemnitatea corului din tragediile antice, ci reprezintă doar o formă poetică menită să exprime interesul societății pentru soarta omului. Corul este format din prietenii, tovarășii de muncă ai protagoniștilor dramei. În spectacolul nostru, regizorul i-a făcut să ia o parte activă la acțiune, integrându-se astfel organic piesei și nu rămânând doar niște comentatori obiectivi ai întâmplărilor de pe scenă.

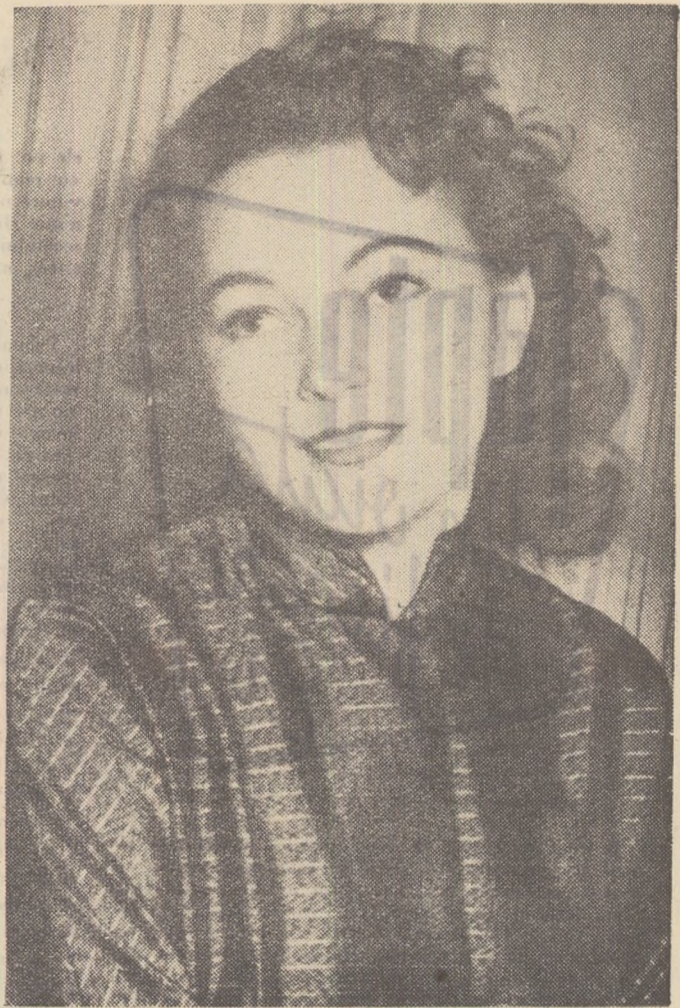
Dacă am insistat mai mult asupra rolului pe care îl voi interpreta eu, nu înseamnă că „Poveste din Irkutsk” este numai povestea Valiei. Brigada comunistă a muncitorilor de pe excavatorul pășitor, această mică celulă de construcție a comunismului, este formată din oameni minunați, zugrăviți de autor cu multă autenticitate și finețe psihologică. Acești eroi „obișnuiți” ai zilelor noastre, oameni ai unei noi morale, sint înzestrați cu o mare bogăție sufletească, cu o mare frumusețe spirituală.

Întregul nostru colectiv s-a străduit să pună în valoare aceste calități ale omului sovietic, iar atmosfera de entuziasm în care s-au desfășurat repetițiile ne face să sperăm că sarcina de onoare ce ni s-a încredințat va fi dusă la bun sfârșit.

Marcela Rusu

P. S.

În ultima clipă am aflat că autorul va veni în București pentru a asista la premiera românească a „Poveștii din Irkutsk”. Un motiv în plus ca seara premierei să fie pentru colectivul nostru o adevărată sărbătoare.

Bella Rudenko

Muzicienii sovietici pe scenele noastre

Săptămîna trecută, spectatorii noștri au aplaudat trei valoroși oaspeți sovietici: mezzosoprana Larisa Rudenko, artistă a poporului a R.S.S. Ucrainene, pianistul Dmitri Bașkirov, laureat al concursului „Marguerite Long — Jacques Thibaud” și soprana Bella Rudenko, artistă emerită a R.S.S. Ucrainene. Din păcate, publicul bucureștean n-a ascultat-o pe Larisa Rudenko (baletul Teatrului de Operă și Balet fiind plecat peste hotare și neputînd-o susține în „Carmen” și „Aida”), mezzosoprana sovietică apărînd numai pe scenele lirice din Iași și Timișoara, iar peste cîteva zile la Opera Romînă din Cluj.

Recitalul Bașkirov

Așteptat cu legitim interes, linăru lui Dmitri Bașkirov a confirmat din plin remarcabilele sale însușiri muzicale care l-au impus într-un timp scurt nu numai în patrie, ci și în Europa și America. Elevul lui Alexandr Gol'denveizer își cucerește auditoriul de la primul contact cu claviatura pianului, față de care parcă simte o atracție unică. Deși în imensa sală a Palatului R.P.R. solistul stabilește poate ceva mai greu „priza” cu cei 3.000 de ascultători, totuși Dmitri Bașkirov a reușit să magnetizeze privirile și să subjuge simțurile imediat. Temperament înflăcărat, vulcanic, dispunînd de o tehnică naturală excepțională și de un perfect mecanism al degetelor, tinărul pianist sovietic iubește mai mult latura virtuoazică a pieselor care de altfel se potrivesc firiilor sale exuberante. Greu s-ar putea uita de pildă „Focuri de artificii” de Claude Debussy, „Valea Obermann” de Franz Liszt sau unele momente din „Davidsbunder Tänze” op. 6 de Robert Schumann, unde Dmitri Bașkirov ne-a amintit de pleiada marilor pianisti sovietici.

Partea întâia a recitalu-

lui — consacrată exclusiv romanticilor Schubert și Schumann — ne-a dezvăluit principalele trăsături ale pianistului: atacuri precise, contraste puternice de nuanțe, claritate în expunerea temelor, frumoasă și echilibrată construcție sonoră („Impromptu” în do minor, op. 90 de Schubert). Dacă finalul „Sonatei” în la minor, op. 143 de același compozitor ne-a satisfăcut prin spirituala frază de început și prin perlajul frumos care l-a străbătut de la un capăt la altul, în schimb partea întâia „Allegro giusto” — datorită marilor contraste sonore — ne-a dus cu gîndul mai mult către stilul Beethovenian. Tinărul pianist concepe lucrările romantice mai interiorizat, obligîndu-și auditorul la meditații grave, oarecum străine spiritului schubertian, mai plin de poezie. În schimb, în lucrările moderne, Dmitri Bașkirov se simte în largul său, trăind o gamă variată de sentimente pe care știe să le reverse cu dărnicie asupra ascultătorilor. Este fără îndoială unul din cele mai strălucite talente ale școlii pianistice sovietice,

Recitalul lui Dmitri Bașkirov la București a lăsat o profundă impresie asupra publicului nostru, dornic de a-l reasculți cit de curînd.

Recitalul lui Dmitri Bașkirov la București a lăsat o profundă impresie asupra publicului nostru, dornic de a-l reasculți cit de curînd.

Soprana Bella Rudenko pe scena Operei

Cele două spectacole ale sopranei Bella Rudenko, sensibilă interpretă a Gildei și Violettei — nemuritoarele eroine verdiene, au însemnat o desfășurare, un moment de artă lirică majoră, greu de uitat. Artistă de o cuceritoare gingășie, Bella Rudenko și-a atras unanimă prețuire a publicului nostru prin sinceritatea interpretării, naturalitatea jocului de scenă, ușurința emisiei vocale, claritatea sunetului ce ne amintea de puritatea sonoră a cristalului. Glasul sopranei Bella Rudenko, fără a avea amploarea „marilor voci” de operă, răspunde totuși perfect necesităților rolurilor, sună rotund, pătrunde cu destulă forță pînă în cel mai îndepărtat colț al sălii. Siguranța acutelor, egalitatea registrelor și mai ales strălucirea lor, culoarea alt de variată ce o împrumută frazelor muzicale, fac din cîntul Bellei Rudenko o permanentă incitare, de care pare că nu te sature. Intuiția scenică, dublată de inteligența artistului ce știe a se încadra imediat în ansamblul colegilor străini, a lăsat impresia că Bella Rudenko joacă de ani de zile alături de cîntăreții romîni. De altfel și modestia cuceritoa-

re a sopranei sovietice, fără cea mai mică impresie ostentativă de a-și etala calitățile, a prezentat-o pe Bella Rudenko ca o parteneră ideală.

Am urmărit-o în rolul Violettei Valéry din „Traviata”. Departe de a sublinia latura frivolă a eroinei, Bella Rudenko a reușit să-i dezvăluie mai mult trăsătura umană, zbulciul interior, sensibilitatea femeii care încearcă să-și refacă viața. Nimic ostentativ, totul frumos gradat în sprijinul realizării convingătoare a rolului. De o muzicalitate excepțională, Bella Rudenko și-a cucerit nu numai spectatori, dar pe toți colaboratorii de la instrumentiștii din orchestră pînă la dirijor, stimulînd vizibil întregul spectacol.

Încadrată într-o distribuție de tineret, din care am reținut, mai ales pe Dan Iordăchescu, Victoria Drăgănescu-Zimțea, Ion Stoian, Elisabeta Carțig-Neculce, mai puțin pe Octavian Naghin care a distonat și a jucat prea afectat, soprana sovietică a reconfirmat valoarea ei artistică superioară. Orchestra — sub conducerea maestrului Jean Bobescu — a urmărit-o cu atenție, cîntînd îngrijit, cu multă sensibilitate.

Prezența oaspeților sovietici pe scenele noastre a creat aceeași eferescență emoțională pe care publicul românesc s-a obișnuit să o trăiască în fața unor momente de artă adevărată.

Viorel Cosma

fapte din viața de fiecare zi

E mult mai ușor să evoci marile monumente ale unei civilizații inedite, decât să reanimezi pentru cititorul, mai mult sau mai puțin avizat, faptul cotidian, întâmplarea obișnuită și caracteristică peisajului social din aceleași locuri. În primul caz, bîndu-te pe cunoștințele cititorului, utilizezi termeni de comparație bine cunoscuți și cuvinte cu un sens precis definit în toate graiurile pămîntului. Un monument arhitectonic sau urbanistic, oricît de original, se înscrie totuși într-o anumită serie și chiar diferențele specifice le apropie de înțelegerea lectorului. Faptul cotidian, mai ales atunci cînd aparține unei societăți în construcție cum este societatea comunistă, se cere însă perceput cu sensibilitate proprie. Gestul și cuvintele au în această împrejurare valori unice și ele trebuie înregistrate neapărat la sursă. Alfel se ofilesc și anecdotică unei întâmplări istorice în alt cadru decît acela natural nu-și păstrează rezonanțele inițiale.

Și totuși vom încerca să reconstituim, fie și sumar, câteva dintre întâmplările care ne-au atras atenția în cursul recentei călătorii în U.R.S.S., convinși fiind că

ele pot servi ca o primă inițiere, ca un prim contact cu realitățile sociale semnificative pentru lumea viitorului. Ele nu sînt deloc spectaculoase și n-au nimic din amploarea marilor evenimente sociale ale secolului. Dar sînt o prelungire a acestora și vestesc altele, nu mai puțin însemnate,

Prima întâmplare s-a petrecut la Moscova, cu prilejul zilei de 1 Mai. La fața hotelului ce poartă numele orașului, se aflau masați în aceea zi un mare număr de turiști veniți din toate colțurile lumii. La începutul festivităților am stat liniștiți, pe cite 4-5 rînduri, la marginea trotuarelor. Pe măsura desfășurării demonstrației, însă, atmosfera s-a încălzit și entuziasmul ne-a cuprins pe toți deopotrivă. Între noi și coloanele de moscoviți aveau loc schimburi de saluturi; dintr-o parte și din cealaltă se auzeau declanșatoarele aparatelor de fotografiat; jerbele de flori zburau în ambele sensuri. Ajunși aici fiecare a încercat să-și caute un loc cu vizibilitate mai bună: pe coloanele din fața hotelului, pe pervazul ferestrelor sau pur și simplu pe spinările amicilor. O parte dintre noi s-a urcat pe balustradele de marmură ale pasajului de nivel din fața stației de metrou „Ohotniî Riad”. Ce să vă spun, ne mergea foarte bine acolo. Balustrada era suficient de largă ca să circuli în voie de-a lungul ei, iar urcarea și coborîrea erau de asemenea cum nu se poate mai comode. Asta pînă cînd ne-a văzut îngrijitoarea pasajului. O femeie de aproape 60 de ani, voinică, pe fața căreia se putea citi o viață de muncă. Ea ne-a invitat, la început politicos, să coborîm de pe balustradă. Dar, ca la un semnal, nici unul dintre noi n-a mai fost dispus să înțeleagă o boabă rusească. Îngrijitoarea și-a dat seama despre ce-i vorba și a început să ne certe, convinsă fiind că astfel o să dispară surzenia noastră instantanee. Atunci ne-au venit în ajutor moscoviți din preajma noastră. Noi tăceam, ne vedeam de treburi, iar ei se certau cu îngrijitoarea în numele nostru. Văzînd că n-o poate scoate la capăt, a adăugat, necăjită: „Și cînd te gîndești că am trecut toată noaptea blestemata asta de marmură...” Cînd au auzit acest lucru apărătorii noștri au coborît de îndată steagurile. Numai vreo doi dintre ei au încercat, timid, să reziste: „Dacă milițienii nu-i dau jos, vrei să-i cobori dumneata?” La care femeia a ripostat, acum foarte calm și pe deplin convinsă că

partida fusese cîștigată: „Nu ștu je? (Ei și). Asta vroia să spună că în această chestiune nu aveau ce să se amestece milițienii. Era vorba de munca ei. Și munca trebuie respectată. Lipsiți, ca să spunem așa, de sprijinul opiniei publice, a trebuit pînă la urmă să coborîm de pe balustradă,

Al doilea fapt s-a petrecut la Leningrad. Era o oră destul de tîrzie. Locul acțiunii: intrarea unui magazin de pe Nevski-Prospekt, la ora închiderii. Înăuntru, personalul de serviciu făcea ordine pentru două zi. La ușă, un bărbat între două vîrste cerea cu insistență să fie servit, invocînd nu știm ce motive. O vinzătoare încerca să-i explice că stăruințele sale sînt zadarnice, iar omul nostru începuse a vocifera pe un ton cam înalt. În jurul lui s-au adunat deîndată alți cîțiva cetățeni, în trecere pe acolo. Au încercat să-l tempereze apelînd la bunul lui simț, amintîndu-i că atitudinea lui nu-i „kulturnii” (civilizată, în cazul de față). Rezultatele n-au fost cores-punzătoare. Atunci cineva i-a amintit „că și nici se muncește”. Și din nou a triumfat femeia aflată în exercițiul funcțiunii.

Doi întâmplări care sugerează sensuri mai bogate decît ceea ce numim, în mod obișnuit, respectul față de muncă. Acest etalon al valorilor sociale, caracteristic socialismului, intervine, în Uniunea Sovietică, drept regulator de mare precizie în raporturile dintre oameni. El desființează hotărît barierele sociale și profesionale. Oare un măturător de stradă, dîntro-o capitală occidentală, ar îndrăzni să enunțe o imputare asemănătoare unui grup de turiști străini, care trădează întotdeauna o anumită bună stare materială? Și dacă ar fi îndrăznit s-o facă ar fi beneficiat de concursul opiniei publice din propria sa țară?

Am întîlnit mai apoi și alte semne care dovedeau că aici a fost gîsit, în sfîrșit, nu un etalon oarecare pentru realizarea unei adevărate egalități între indivizi, ci unul care se justifică prin întreaga existență de pînă acum a omenirii. Am întîlnit aceste semne în tonul convorbirilor dintre reprezentanții puterii de stat și cetățenii simpli, cu care aceștia veneau în

contact. O instituție pentru cetățeanul unde se muncește. monumentalitatea (nici pe sonoritățile vitatei ei practice, dintre membrii cole din afară sînt lipsiți funcționărești. Ele deauna libere de p

Încă un amănunț de plăcut. Cu mi-oamenilor sovietici ciale, și nici kategui mai vechi sau ma funcționarul obișnu mondială. Constata nerală, căci astăzi gem un poet, un croiala hainelor sa

Tendința acestor rîspindește acum ritm impetuos, tor inalte. Ceea ce nu socială fundament Niciieri în altă p mai profund penl de creație al omu tatea conducătorul pect și o preti lea curente în m țuirea exactă a m respect și o preț mai degrabă dato

Și în sfîrșit, un grad atunci cînd nului american Uniunii Sovietice în metrou, în loci dere latura politi siune și, în aceea Opinia publică nuntele doborîrii primul foc. Ceea supra noastră a f acest ultim capi

Frumusețile arhitectonice se încadrează armonios în peisajul natural al Crimeii. Sus: bîile „Maïesta”. Jos: clădirea gării din Soci.

Erau mai mulți. I-am întîlnit în locuri diferite. Păreau că, în ultimă analiză, constituie dominantă peisajului desemnat în culori de basm de la Soci și Ialta.

Ei purta cu seninătate povara a vreo șase decenii. Ne-a întîmpinat cu un suris blajin, la intrarea în parcul sanatoriului „Pravda”. N-a așteptat prea multe explicații de la proaspeții descoperitori ai minunilor de la Soci și a început să ni le furnizeze el.

— Arbustii zvelți cu frunze grațioase, care vă taie mereu calea, sînt specifice florei caucaziene. Dacă vreți să vă amintiți de el, să știți că se cheamă karagaci. Nu sînt nici alt de fragili ca pomii mediteranieni cu frunza măruntă, pe care îi vedeți colo, nici atît de iscusit împodobiți ca muștele japoneze, care își înalță frunzele ceruite în umbra tufișurilor tainice. Dar alături de chiparoșii cu coroane capricioase, care par frizați pentru evenimente solemne, sînt cel mai frecvent întîlniți pe tîrmurile noastre.

— Par totuși că se simt foarte bine într-o societate destul de... cosmopolită.

— În cazul acesta, da. Noi obișnuim să spunem că în grădina noastră s-au înfrățit continentele. Între cele 19.000 exemplare, răspîndite pe suprafața de 17 hectare a parcului, nu există nici un fel de conurență neloială. Conferele sud-americeane fac casă bună cu cedrii de Liban, bananii tîmizi își împletesc elanul spre soare cu acela al demnilor eucalipti.

— Și toți împreună?

— Colaborează într-o deplină armonie pentru realizarea terapiei climatice, care se recomandă vizitatorilor noștri mai perseverenți. Fiîndcă, știți desigur că toate aceste frumuseți vegetale care încîntă ochiul și inima slujesc în același timp cu multă credință îndrăvenirii pacienților cu afecțiuni ale aparatului respirator și circulator, cu astenii nervoase și altele.

— Aveam impresia că funcția curativă îi e rezervată stațiunii Maïesta, din vecinătatea dumneavoastră.

— E drept că „apa de foc” (cum s-ar traduce din limba cercheză cuvîntul maïesta) face adevărate minuni. Izvo-

Îndră

rită de la o adîncime de peste 1.400 de metri, ea are o puternică concentrație sulfuroasă și o temperatură de aproximativ 25 grade, înfrîngînd reumatismul, multe maladii dermatologice, ginecologice și altele. Dar ne... nedreptății, considerînd că Soci rămîne numai o simplă grădină mirifică.

Coborînd un savant sistem de terase acoperite cu verdeață, care ne conduceau spre luxuriant însoțita plajă marină a sanatoriului, întîlneam mereu alte plantații, pe care însoțitorul nostru le mîngîia cîteodată cu gingașia sincerului, eternului admirator, îmbrățișîndu-le cu ochii unei duloșii paterne.

Paznicul parcului — căci el era autorizatului nostru ghid — își continua explicațiile pline de pitoresc, științifice, încîntîndu-ne, instruiindu-ne. Părea că nu ostenește niciodată. Repeta cu răbdare ceea ce spusese, desigur, de nenumărate ori. Dar nu era plictisit, așa cum nu ești niciodată plictisit să mai aduci vorba despre grația lubitel. Era un îndrăgostit.

Pe ea am întîlnit-o în drumul spre muzeul „Nikolai Ostrovski” de la Soci. Nu părea să fi adunat, în buclele furmurii și în ochii mal albaștri decî marea și cerul, mult peste 20 de primăveri. M-am încumetaț s-o întreb fără s-o cunosc, cum se poate ajunge de pe strada Pușkin, pe care pășeau la casa autorului romanului „Așa s-

diferent ce categorie, este în primul rând, un loc al ei nu se bizuie nici pe un care se adăpostește și i ce-l poartă, ci pe activitatea instituției, raporturile și între aceștia și oameni să prestată a manierelor gajate, cordiale și întotdeauna ocratică.

e-a surprins cât se poate de puțin, ținuta vestimentară a renunțază nici categorii sezonale. Haina de croială subțire, în bracă la fel de bine pe pe savantul de reputație și o tendință modernă generală anacronic să distingan sau un sportiv după natură.

stății în fața muncii, se mult și cuprinde, într-un fel de activitate, oricât de puțin spună că această stare înlează erarhia valorilor. Ici nu există un respect pentru artistului, pentru actul înșă, pentru responsabilii sau de partid. Un respect este valori decât acele și în primul rând prețului ei excepționale. Un respect înșă, care conferă drepturi suplimentare.

t. Am poposit la Lenin despre doborârea avioanelor și tîlhărește frontierele și în vileag. Pe străzi, se comenta cu aprindere rușinos act de agresiune tehnice a chestiunii. Mă interesată de amărușii și o singură lovitură, din o impresie deosebită a general al comentariilor la erau interesați nu de

Stiti

M-a petrecut pînă acolo, nu se cu o curiozitate sfioasă și gurile mele natale. A început să vorbească cu multă căldură și ideile locuri caucaziene. M-a

u-l uități cumva pe zeul muntelui și pădurilor.

vorba despre înălțimea Akhun și veni după unii numele de ochi de zăritate păgînă) din vecherășul Soci. Vă întîlniți cu el...

cîntătoare. Am fost azi dimineața să înțeleg acolo tulburătoare duplicitate a naturii, care în aceeași rază a privirii culți, dramatice ale Elbrusului și ea de alțea ori înă ca o dezamărire.

va vizitatori străini, întîlniți la Akhun, au asemuit privirea aceea de la capul Sounlon...

rept că de acolo marea Egeea ează seducător, îmbrățișînd urii ale Pireului. Dar pelsa, împliniți de perspectivele mării, piscurilor caucaziene, și înțînăție de incomparabilă ple-

țfel, tot străinii despre care sem considera că „malul um s-ar traduce din limba...”, Poiana soarelui din parcu

partea senzațională a chestiunii, ci de latura practică, de activitatea creatoare aflată la baza obținerii unor asemenea mijloace tehnice superioare. Ei vedeau în această victorie, în primul rând, efortul de muncă necesar pentru obținerea ei.

Mitingurile din uzine au fost, deopotrivă, o manifestare politică de protest împotriva agresorilor și un semn de omagiu pentru compatrioții lor, stăpîni ai procedeelor tehnice avansate. Vestea a fost o invitație la meditație despre atribuțiile muncii perseverente și bine orientate spre scop, o invitație la vigilență față de politica aștătorilor la război.

Toate aceste întîmplări ne-au obligat să rememoram în regul capitol de istorie cuprinzînd chestiunea în discuție.

Cîndva, în primii ani ai puterii sovietice, binecunoscuta lozincă „Cine nu muncește nu mîncă” a fost menită să echivaleze, pe plan social, noile raporturi de clasă statornicite în urma revoluției. Cuvintele, care negau în primul rînd vechea ordine, erau încărcate cu dinamita revendicărilor de masă, apărute încă din timpuri străvechi. Oricît de relativ puțin evoluate au fost cerințele exprimate de mișcările sclavagiste, de pildă, impiații au formulat încă de pe atunci revendicări asemănătoare, chiar dacă expresia acestora era foarte nebuloasă și imbrăca, uneori, hlamida prea puțin potrivită, a schismelor cu caracter religios. Revoluția socialistă a legiferat criteriul activității productive, ridicîndu-l pe cea mai înaltă treaptă a vieții sociale.

Dar asta nu era încă totul. În anii primului cîincinal, după o perioadă de reconstrucție care ceruse mari eforturi fizice și intelectuale, au început a se contura noile sensuri ale noțiunii de muncă. Ele înglobau vechea lozincă și o îmbogățeau în condițiile victoriilor obținute de orînduirea socialistă pe frontul economiei. În acest stadiu, munca ajunsese o chestiune de onoare. Apare acum o adevărată noblețe a muncii, ilustrată de nume celebre în toată lumea.

În zilele noastre, în condițiile construcției desfășurate a comunismului, etalonul muncă tinde să includă noi valori și să acopere tot mai deplin alte compartimente din viața socială a Țării Sovietelor. „Republica celor egali”, altă dată o prea frumoasă utopie, apare în sfîrșit acum, avînd ca etalon de măsură tocmai ceea ce constituie baza existenței omnirii, de la primele ei începuturi: munca.

Paul Granea

de la Alupka sau Stîncile vulturilor — remarcate, probabil, și de dumneavoastră, în ascensiunea printre panglicile șerpuitoare dinspre Akhun — sint de neasemuit.

— E cât se poate de probabil.

— Eu m-am lăsat încredințată. Imi stînt atît de dragi locurile acestea, care mi-au legănat copilăria, mi-au fermecat adolescența, imi răsfață prietene maturitatea.

Învățătoarea de la Soci — căci învățătoarea era — vorbea cu o pasiune abia reținută. S-a întrerupt o clipă, în pragul casei lui Ostrovski, pentru a-mi atrage atenția asupra magnoliilor, palmierilor, oleandrilor, florilor nenumărate, care își întîlesc și aici miremele, culorile și formele. A revenit apoi iar la Akhun, la Elbrus... N-o plictisea să repete lucruri spuse desigur de multe ori, așa cum nu te plictisești niciodată să mai aduci vorba despre darurile iubitelui. Era și ea îndrăgostită.

*

Îndrăgostiți erau și mulți alții. Și directoarea muzeului „Ostrovski”, sora scriitorului, Ekaterina Alexeevna, care vorbea cu o imensă simpatie despre cel un milion și jumătate de vizitatori al casei memoriale; de la înfîlșarea ei. Și ziaristul de la Cercul Polar, pe care l-am întîlnit la Ialta și care-mi vorbea de Vorkuta nordului îndepărtat, ca despre o logodnică. Și fiul său de trei anișori, care prefera macii alpini florilor cu petale roșii din Crimea, fiind mai aproape sufletește de cedrii siberieni, de salcile și mesteceții polari, decât de suprem nuanțata vegetație subtropicală.

I-am simțit pe toți cuprinși de vraja dragostei pentru bogatul pămînt sovietic, pentru rodul lui generos, pentru tărîmul făgăduinței împlinite a comunismului.

...Erau mai mulți. I-am întîlnit în locuri diferite. Păreau că, în ultimă analiză, constituie dominantă pelsajului desemnat în culori de basm de la Soci și Ialta. Și am avut convingerea că-l aud repetînd pe toți acești îndrăgostiți niște cuvinte ale lui Nikolai Ostrovski, calligrafiate pe peretele unei camerele casei sale: „Ce fericire e să fii fiul unei asemenea Patrii!”

Horia Deleanu

Generația septenarului

Cel mai vîrstnic anticar

Bărbatul acesta scund, vîoi și plin de viață nu pare să aibă mai mult de 60 de ani. Chiar și pe gerurile cele mai cumplite nu poartă decît șapcă și un demi descheiat. În realitate, Emmanuil Filippovici Tîpelzon, cel mai vîrstnic bibliofil din Moscova, are peste 70 de ani.

Întreaga lui viață e strîns legată de cărți. A început să lucreze ca vînzător într-o librărie care prin 1920 se afla pe Kuznețki Most.

Încă de pe atunci Emmanuil Filippovici a început să-și formeze o bibliotecă originală de cărți cu autografe semnate de scriitori, regizori, artiști.

„Pentru mine, dragă Emmanuil Filippovici, cartea a devenit o a doua patrie iar d-ia un compatriot stimat. Vs. Ivanov”.

„Unui tovarăș și prieten întru cea mai pasionată vinătoare — vinătoarea de cărți. Serghei Eisenstein”.

„Primului rege al cărților din partea supușilor lui — Kukri-niki”.

„Fără dv. cărțile s-ar simți stinghere. V. Sklovski”.

Apoi, E. F. Tîpelzon a lucrat în magazinul „Nedra”, tot pe Kuznețki Most, peste drum de actuala librărie unde se fac abonamente. De acolo a trecut la „Academkniga”, unde s-a ocupat de editarea catalogului „Cartea pentru anticariat”. Acest catalog era trimis mai întîi academicienilor, spre a-și alege cele mai interesante cărți.

În fiecare săptămînă, academicianul S. I. Vavilov, bibliofil pasionat, venea la această librărie spre a lua cunoștință de ultimele „noutăți” de anticariat,

între președintele Academiei de Științe a U.R.S.S. și modestul vînzător de cărți s-a legat o strînsă prietenie. Cînd a apărut primul volum din Marea enciclopedie sovietică, Serghei Ivanovici Vavilov i-a dăruit un exemplar.

— M-aș bucura și mai mult dacă mi-ați dăruit acest volum cu autograful dv. — i-a spus Emmanuil Filippovici.

— O să-ți ofer o altă carte, pe care am cumpărat-o încă pe vremea studenției — a spus S. I. Vavilov. Și curînd după aceea i-a înminat drama lui Ibsen „Catilina” cu autograful autorului.

E. F. Tîpelzon a strîns o bogată colecție de manuscrise și autografe rare, — peste 2.500. Printre acestea se numără o scrisoare a lui Suvorov cu un sigiliu masiv, scrisori ale lui Barclay de Lolly și Lafayette, corespondența personală a lui Vahtangov, comunicatul despre moartea lui Petru I cu semnătura lăbărtată a lui Menșikov și semnăturile lui Brius, Golișin și alții. În colecția bibliofilului există și scrisori ale lui Timiriachev, Leskov și ale prințului Potemkin. Un deosebit interes prezintă o scrisoare a lui Dostoievski scrisă în maniera lui caracteristică, cu frecvente repetări de cuvinte și expresii. Pe parcursul a 13 rînduri el amintește destinatarului de patru ori despre întîlnirea de la ora 9 seara.

În 1891, la Paris a fost editat un album consacrat construcției turnului Eiffel. Acest album este azi o raritate, cu atît

mai mult exemplarele cu autograful inginerului Eiffel. În colecția lui Tîpelzon se află un asemenea exemplar. Tot aici poate fi consultată și cartea lui Tîolkovski, „Monismul Universului” și anume exemplarul dăruit de el cunoscutului cîntăreț la guslă Severski... Dar nu e cu putință să vorbești despre toată colecția.

Emmanuil Filippovici dăruiește instituțiilor de stat foarte multe cărți și documente de importanță socială. Muzeului Matievski i-a dăruit trei volume de versuri ale poetului, editate în 1913, 1918 și 1923, cu dedicația și autograful autorului. Și Muzeul MHAT-ului a primit un dar prețios — o însemnare scrisă de K. S. Stanislavski.

Colecționarul consideră ca cea mai importantă achiziție a sa un exemplar rar din „Călătorie de la Petersburg la Moscova” de Paterșev. Este unul din cele 19 exemplare salvate din prima ediție care a fost distrusă din ordinul Ekaterinei a II-a. Emmanuil Filippovici a achiziționat acest volum în 1923 dăruindu-l apoi Muzeului Revoluției.

Recent, colecționarul a primit caide mulțumiri din partea custodelui Muzeului V. I. Lenin pentru că a dăruit acestui așezămînt un autograf al lui Iliia Nikolaevici Ulianov.

Emmanuil Filippovici a petrecut jumătate de veac lîngă staturile de cărți din Moscova. Dar și astăzi caută și colecționează cu pasiune cărți și manuscrise rare.

I. Okunev

Date noi despre planeta noastră

La 31 decembrie 1959 s-au încheiat observațiile și cercetările efectuate în cadrul Anului Geofizic Internațional. La aceste observații au participat zeci de mii de specialiști din 65 de țări. Rezultatele acestei acțiuni de cooperare internațională însumează un vast material științific, care lărgeste orizontul cunoștințelor actuale despre planeta noastră.

În această acțiune, deosebit de importantă — atât ca volum al muncii de cercetare, cât și ca rezultate obținute — este contribuția științei sovietice. Unele din aceste rezultate sunt înfățișate de către savantul sovietic V. Belousov, președintele Comitetului internațional de geofizică, într-un recent articol, pe care-l reproducem pe scurt.

Anul Geofizic Internațional s-a caracterizat în primul rând printr-o serie de descoperiri importante, care au modificat într-o mare măsură multe din cunoștințele noastre, relevând perspectivele noi care se deschid diferitelor ramuri ale geofizicii.

Deși este poate încă prea devreme pentru a trage concluzii asupra rezultatelor obținute, unele dintre acestea sînt atât de evidente, încît despre ele putem vorbi în deplină siguranță. Au fost obținute astfel date cu desăvîrșire noi despre cîmpul magnetic al Pămîntului, despre structura acestuia la mari altitudini. Savanții sovietici au stabilit existența unei centuri exterioare de radiație, care acoperă un spațiu ce ajunge pînă la dimensiunea a 10 raze terestre. Această centură este formată din electroni care se mișcă cu viteze foarte mari. Simultan cu savanții americani, savanții sovietici s-au ocupat și de studierea unei alte centuri de radiație, așa numită interioară, ceva mai apropiată de Pămînt. S-a stabilit, astfel, că cea de a doua centură a Pămîntului este formată mai ales din protoni, care și ei se deplasează cu viteze enorme. Ambele centuri sînt extrem de sensibile la acțiunea fluxului de particule încărcate emise de Soare, de unde și variațiile lor de o frecvență extremă. Toate aceste amănunte au o deosebită importanță pentru dezvoltarea teoriei perturbațiilor magnetice, auzurilor boreale și fenomenelor ionosferice.

O deosebită atenție în cadrul A.G.I. au acordat savanții sovietici observațiilor meteorologice. Pentru prima oară au fost înlocuite hărți sinoptice zilnice pentru întreaga suprafață a globului. De asemeni au fost obținute noi date asupra fenomenelor atmosferice din emisfera nordică, care au loc la înălțimi variind între 15—30 kilometri. S-a stabilit, astfel, că iarna, vînturile foarte puternice din direcția vest-est suflă la o altitudine de 30 de kilometri, înconjurînd emisfera nordică cu o viteză care atinge 200 și chiar 300 de kilometri pe oră. Această descoperire e deosebit de prețioasă, mai ales pentru aviația stratosferică. S-a mai stabilit rolul pe care-l joacă Antarctica în formarea climatei.

In adîncurile oceanelor

Sarcina studierii oceanelor a revenit oceanografilor. Oceanografilor sovietici au navigat pe toate oceanele, răscolindu-le de la suprafață și pînă în fundul celei mai adînci gropi, groapa Marianelor (11.035 m) descoperită de nava „Viteză”. Pe funduri au fost descoperite noi lanțuri de munți, noi abisuri.

Studiul curenților marini de adîncime a scos la iveală faptul că viteza lor este de 10-20 de ori mai mare decît se presupunea înainte. Curenții, aceste adevărate iluvii marine își rostogolesc apele cu viteze mari, la adîncimi care ajung pînă la 3.000 de metri, amestecînd necontenit apele oceanelor. Iată și motivul pentru care nu-i cu puțință să fie acceptată propunerea unor specialiști occidentali ca deșeurile radioactive să fie depuse în gropile oceanice.

Oceanografilor sovietici au mai descoperit că apele oceanelor ascund rezerve nebănuite de hrană și minerale. În fundul apelor se află concentrate rezerve imense de mangan, cobalt și nichel, numeroase elemente rare. Nu încapă îndoială că, în curînd, problema exploatarea pe scară industrială a acestor prețioase depozite va fi pusă la ordinea zilei.

Cercetările glaciologilor au permis realizarea primului „recensămînt” al tuturor ghețurilor „veșnice”. Volumul apei cuprinse de ghețari și de păturile de gheață care acoperă mările polare atinge 22 milioane de metri cubi, în timp ce rîurile și lacurile tuturor continentelor, luate la un loc, însumează

abia vreo două milioane de metri cubi de apă. Dacă aceste ghețuri s-ar topi, nivelul oceanelor ar crește cu 54 de metri. Desigur, ghețurile globului influențează în mod considerabil clima. S-a stabilit că această crustă permanentă de gheață tinde să descrească.

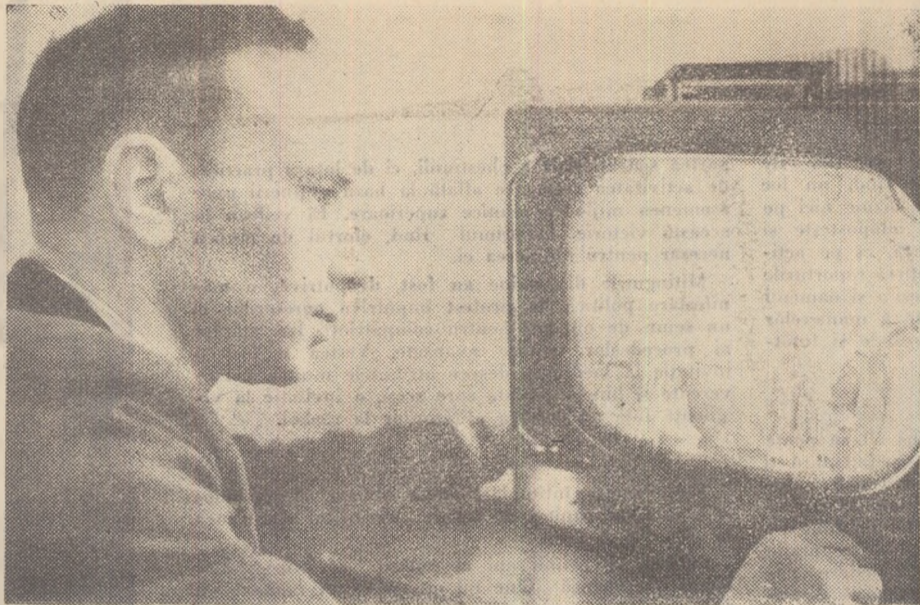
Observațiile făcute au permis măsurarea, pentru prima oară, a grosimii păturii glaciale care acoperă Antarctica: în medie vreo doi kilometri, ajungînd însă în unele locuri pînă la patru. De asemenea s-a stabilit că teritoriul acoperit de crusta de gheață nu formează un bloc unitar, marginea continentului fiind alcătuită din mai multe insule. Cercetătorii sovietici au înlocuit primele hărți precise ale unei treimi din litoral, ca și harta hipsometrică a unei mari părți din Antarctica orientală, inclusiv regiunea centrală.

Etapa decisivă

Pentru stringerea și păstrarea documentației referitoare la activitatea desfășurată în Anul Geofizic, la Moscova și Washington au fost create două Centre internaționale de informare cu sarcina de a stabili contacte cu instituțiile științifice interesate, de a proceda la schimb de informații.

Comitetul internațional de geofizică, care înlocuiește Comitetul special al Anului Geofizic Internațional, a declarat că anii 1960—1961 vor constitui etapa decisivă în analiza și studierea teoretică a datelor culese în cursul A.G.I. Comitetul sovietic al Anului Geofizic Internațional a ales 13 probleme principale pe care, pornind de la datele culese, să le rezolve în următorii ani. Această activitate va fi strîns legată de sarcini practice.

Lansarea rachetelor și sputnicilor, perfecționarea diverselor mijloace de cercetare geofizică, lărgirea întrebunătățirii a mașinilor de calcul electronic creează astăzi condiții dintre cele mai bune pentru studierea structurii Pămîntului, a legilor sale de dezvoltare, a fenomenelor atmosferei, hidrosferei și litosferei. Aceste cunoștințe ne vor înlesni o mai bună folosire a resurselor naturale, minerale și energetice ale planetei și, mai cu seamă, ale oceanelor. Dacă avem în vedere dezvoltarea impetuoasă a tehnicii, ca și perspectiva folosirii pașnice a imenselor rezerve de energie nucleară, vom înțelege și mai bine de ce studierea geofizică a Pămîntului va înlesni înfăptuirea celor mai îndrăznețe visuri ale omului în ce privește dirijarea fenomenelor naturale, inclusiv acelea ale climatei.

Televiziunea e tot mai mult utilizată în industrie. Pe ecranul televizorului poate fi urmărit procesul de producție al fiecărei secții.

AUTOMOBILUL ZBURĂTOR

„Din taigaua îndepărtată a fost recepționat un mesaj urgent. Se cerea un elicopter, pentru a salva viața unui om grav bolnav. Dar pînă la aerodromul cel mai apropiat era o distanță imensă și un elicopter obișnuit ar fi avut nevoie de mult timp pentru a o parcurge. Atunci s-a reurs la elicopterul „K.A. — 15 m”. În numai 8 minute a fost demontat elicea și elicopterul a fost imbarcat într-un avion de curse. Fără elice, volumul elicopterului depășește doar cu puțin volumul unui automobil. Apoi, în apropiere de punctul îndoit, el și-a luat zborul, îndeplinindu-și misiunea de navă aeriană sanitară.

Elicopterul „K.A. — 15 m” este folosit nu același succes la muncile agricole sau la... vîntătoare de balene.

Acest nou tip de elicopter, cu elice și aripi, este cu totul deosebit de celelalte, înalte pînă în prezent în U.R.S.S. Palele elicei sînt dispuse în „două etaje” și se rotesc în direcții opuse. Ambele elice sînt montate pe aceeași axă, de aici numele de elicopter coaxial. Deși elicopterului „K.A. — 15 m” îi lipsește obișnuita elice din coadă, el are asigurată stabilitatea de zbor.

Elicopterele coaxiale sînt opera lui Nikolai Kamov. El a proiectat așa numitele „motociclete zburătoare”: „K.A. — 8” și „K.A. — 10”, elicoptere pitice, cu motor de tipul motoarelor de motociclete. Ultima creație a lui Nikolai Kamov este „automobilul zburător” „K.A. — 18”.

Ca și celelalte elicoptere coaxiale, noul model poate ridica greutatea destul de mari. În locul elicei din spate, „K.A. — 18” are coadă, ca la avioane. De aceea, în comparație cu alte elicoptere cu patru locuri, el este mai mic. Motorul acestui elicopter poate atinge o viteză de croazieră de 120 kilometri pe oră; „K.A. — 18” poate rămîne în văzduh patru ore și jumătate. În cazul folosirii combustibilului din rezervoarele suplimentare, el poate parcurge 700 km fără escază.

Noua mașină va fi larg folosită pe liniile locale și în regiunile cu populație rară. „K.A. — 18” va fi utilizat pentru transportul pasagerilor, poștei etc.

Noul elicopter pentru pasageri? „K.A.—18”. „automobilul zburător”.

microscop

Noi materiale plastice

Un colectiv de chimiști din Ce-leabinsk a obținut o nouă masă plastică a cărei rezistență și duritate depășește de două ori rezistența și duritatea aluminiului și cuprului și se apropie de aceea a oțelurilor obișnuite. Noul material plastic este de șase ori mai ușor decît alama și de șapte ori mai ușor decît bronzul.

Pentru confortul călătorilor

Pe căile ferate ale Asiei Centrale a fost experimentat un tren de persoane cu instalații pentru crearea microclimatului. Aparat speciale, instalate în fiecare vagon, permit reglarea temperaturii și curățirea aerului de praf. Instalația va fi utilă nu numai vara, cînd în Asia Centrală temperatura este foarte ridicată, ci și iarna, cînd va servi la încălzirea vagoanelor.

Cronometru gigantic

Un grup de muncitori de la fabrica de ceasornice electrice din Leningrad a construit un uriaș cronometru electric, destinat viitorului stadion din Leningrad. Cadranelor dreptunghiulare al ceasornicului are un metru în lungime și o jumătate de metru în lățime.

Soare în sticle de vin

Se știe că procesul de obținere a șampaniei în sticle durează mai bine de trei ani. Recent, însă, un grup de specialiști de la Institutul de Industrie alimentară din Krasnodar a elaborat un nou procedeu de „șampanizare a vinului în torent continuu”. Șampania astfel obținută păstrează toate calitățile șampaniei obținute prin procedeele obișnuite.

Mecanicul electronic

Zilele trecute, pe unul din traseele metroul din Moscova a apărut o garnitură neobișnuită. În primul vagon, în locul mecanicului și ajutorului acestuia se afla un mic tablou de comandă; cîteva butoane albe indicau stațiile de pe traseu. Un alt șir de butoane era în legătură cu un dispozitiv de calculat ce poate să efectueze într-o secundă aproximativ 2.000 de operații, transmise instantaneu aparatelor automate executante. Această instalație electronică, montată la bordul vagonului motor a purtat trenul după grafic, de-a lungul întregului traseu. Mai mult, instalația corectează pe parcurs eventualele greșeli. Astfel cînd garnitura a oprit într-o stație mai mult decît prevedea programul, „mecanicul electronic” a sporit viteza recuperînd timpul pierdut.

Prima probă efectuată de garnitura înzestrată cu mecanic automat s-a desfășurat cu succes. Datorită acestui sistem automat de comandă, trenurile se vor putea succeda la intervale mai mici de un minut, capacitatea de trafic a liniilor de metrou dublîndu-se. Nu mai e departe vremea cînd toate trenurile subterane vor fi dirijate de la un punct de dispecerij unic.

Filmul

ANCHETA NOASTRĂ

La ce lucrează cineaștii sovietici

Reflector

„Un eveniment grandios în viața artistică a Cubei” — așa a denumit ziarul cuban „El Mundo” festivalul filmului sovietic desfășurat timp de două săptămâni în capitala țării — Havana. Festivalul, care a oferit cineaștilor un prim contact cu cinematografia sovietică, a intrunit cunoscute filme artistice ca „Ceapaev” și „Crucișătorul Potemkin”, „Don Quijote”, „Mama”, „Al 41-lea”, „Idiotul” ș.a. ca și un însemnat număr de documentare și filme științifice.

Festivaluri ale filmului sovietic au avut loc în ultima vreme și în câteva țări din Asia. În India, au fost prezentate cu acest prilej filmele „Zboară cocorii”, „Iha Muro-mel”, „Soarta unui om”, documentarele „O mare victorie a omenirii”, „Expoziția sovietică la New York”, filmul de desene animate „Băiețelul din Neapole” ș.a. Spectatorii indieni au aplaudat cu căldură interesante creații ale cinematografului sovietic. Ziarele din Delhi au exprimat de asemenea aprecieri cu privire la alcătuirea programului Festivalului, care a ajutat popoului indian să înțeleagă mai deplin arta cinematografică sovietică.

În cursul acestei luni, spectatorii moscoviți au ocazia să vizioneze o serie de valoroase producții cinematografice realizate de studiourile sovietice. Este vorba mai întâi despre primele două serii ale trilogiei „Pământ desțelenit”, ecranizarea romanului șolohovian. Filmul a fost turnat la Leningrad. Tot aici a fost creat și „Drumul se pierde în depărtare”, ce înfățișează peripețiile din munca unei tinere doctore. Printre premiere se mai află filmul leton „Ecoul” în care joacă Dzidra Rittenbergs, comediele „Katia-Katiușa” și „Cinze de pe Neva”, filmul spectacol pentru cinemascop „Suflete moarte” și „Primăvara fetelor”, în care apar dansatoarele vestitului ansamblu „Beriozka”.

Tematica filmelor pentru copii și tineret a format recent obiectul unor discuții în cadrul consiliului artistic al filmelor pentru copii din Ministerul Culturii al U.R.S.S. Scriitorii Serghei Mihalkov, Agnia Barto, A. Aleksin, autori ai scenariilor multor filme pentru copii au vorbit despre bogata tematică pe care viața copiilor și tineretului sovietic o oferă scenariștilor. Ei au vorbit despre preferințele micilor spectatori pentru filmele de călătorii și științifico-fantastice, pentru ecranizările după operele clasice, pentru filmele istorice și basme etc., și au arătat sarcinile ce revin cineaștilor în această privință.

Fiul satului de pescari a devenit actor

Eduard Pavuls e de puțină vreme vedetă de cinema și tot de puțină vreme este și actor de teatru. Cu toate acestea atunci când teatrul dramatic din Riga anunță o premieră în a cărei distribuție figurează numele tânărului actor, spectatorii tin neapărat să vizioneze piesa, pentru a-l vedea jucând — răsplătită acordată de obicei celor mai populari interpreți. Evident, Pavuls poate rivaliza de pe acum cu multe celebrități ale scenei și ecranului. Spectatorii noștri au făcut cunoștință cu actorul leton în filmul „Fiul pescarului”. L-au revăzut apoi în „Rita” și „Frunze roșii”, unde îl intruchipa pe Andrei Metelski, eroul popoului bielorus.

Cine e Eduard Pavuls? Ca și primul său erou de film, e fiu de pescari dintr-o mică așezare situată în adâncul golfului Riga. Eidi, cum îl numesc consătenii săi, a fost el însuși până nu de mult pescar și continuă să locuiască împreună cu familia în satul natal. Seara, după terminarea spectacolului teatral sau după încheierea lucrului pe platoul de filmare, Eduard se grăbește să prindă ultimul tren care îl duce acasă.

„Cu unul din aceste trenuri locale sosea cu câțiva ani în urmă în micul sat din golful Riga și echipa de filmare care avea să turneze „Fiul pescarului”. Asemenea multor tineri din sat, Eidi și-a oferit serviciile pentru rolurile de figurație. Așa a fost remarcat de către regizor care, după câteva probe, s-a hotărât să-i acorde rolul principal. În acest film a debutat nu numai Eduard Pavuls, ci și micul Udis, fiul său. Naturalitatea jocului eroului, talentul lui au constituit o revelație pentru echipa de cineaști. După terminarea filmului ei l-au sfătuit pe tânărul pescar să persevereze, să se înscrie la o școală teatrală.

Au trecut câțiva ani. În acest răstimp Eduard Pavuls a devenit unul dintre cei mai cunoscuți actori de teatru și cinema din R.S.S. Letonă. În activitatea sa artistică, figurează multe și diferite personaje. El joacă în rolurile principale din „Romeo și Julieta”, „Gosta Berling”, iar în prezent pregătește rolul lui Hamlet.

În cinematografie, pe lângă cele trei filme care au rulat și pe ecranele noastre, Pavuls a interpretat un marinar în filmul „După jurtună” și un flăcău glumeț în „Povestea unei săgeți letone”. Recent a terminat „Ilza”, un film despre viața satului leton în primii ani de după război, unde deține de asemenea rolul principal.

Eduard Pavuls și micul Udis în „Fiul pescarului”.

Un film despre zborurile cosmice

„În pragul zborului oamenilor în Cosmos”, noua producție a studioului științific sovietic „Mosnaucifilm”, aparține dramaturgilor V. Kapitanovski și V. Sreiberg și regizorului V. Morgenstern. Filmul abordează o arzătoare problemă științifică: pregătirea viitorilor astronauți pentru primul zbor interplanetar. Principala eroină a acestui film este cea mai tânără ramură a medicinei: medicina cosmică.

Filmul face cunoștință cu spectatorii cu câțiva dintre viitorii exploratori cosmici sovietici, care se antrenează, în „barocameră”, pentru marele drum.

Pe dreptul ecranului se profilează fața încordată a unui om. În apropierea lui un aparat îi indică greutatea. Barocamera începe să se rotească. Accelerația centrifugală sporește. Sub influența forței centrifuge, greutatea omului începe să crească vertiginos. Săgeata aparatului se ridică tot mai sus. La un moment dat, omul din barocameră capătă o greutate de șapte ori mai mare. El cîntărește acum 500 kg.!

Astfel este studiată de către medicina cosmică reacția organismului uman în timpul accelerației rachetei. Cum au fost filmate cadrele respective? Cu ajutorul unui aparat de filmat automat fixat de barocameră, care s-a rotit odată cu ea.

LIUDMILA GURCENKO

După filmele „Noapte de carnaval” și „Fata cu chitara”, spectatorii erau îndreptățiți să o socotească pe tinăra actriță Liudmila Gurcenko o excelentă interpretă de comedii muzicale. Fata care ne-a obișnuit cu apariția ei grațioasă, radiind tinerețe și bucurie, nu era însă satisfăcută de rolurile ei. Ea își dorea să joace într-o dramă. Și iată că recent s-a ivit prilejul atât de așteptat.

În studioul „A. Dovjenko” din Kiev a început realizarea filmului „Francesca și Roman”, iar Liudmila a fost invitată să interpreteze rolul principal. Noua ei eroină este o italiancă, Francesca.

— Visez de multă vreme un rol interesant, serios, din care să se desprindă sensuri adânci — declară L. Gurcenko. Cred că am găsit tot ceea ce-mi do-

ream în scenariul scriitorului A. Ilcenko.

Liudmila Gurcenko va cânta și în acest film: de data aceasta, cîntece triste, duioase, cântonele italienești. Despre ce este vorba în noul film? Despre dragostea care însuflă oamenilor curaj în momentele grelelor încercări ale vieții. Despre italianca Francesca ce îndrăgește un tânăr rus. Mesajul filmului îl constituie unitatea oamenilor simpli din diferite țări în lupta împotriva spectrului războiului.

MIHAIL ULIANOV

O veche prietenie leagă pe actorul Mihail Ulianov de regizorul Iuri Egorov. Ei au lucrat împreună la realizarea mai multor filme, printre care „Voluntari”, „Ei au fost primii” ș.a. În momentul de față, cei doi cineaști s-au întâlnit din nou la studiourile „Maxim Gorki” din Moscova, cu ocazia turnării filmului „O poveste obișnuită”. În noul film, Mihail Ulianov apare în rolul secretarului unui comitet raional de partid, Danilov, un om cu un caracter complex.

În prezent, echipa de filmare trăiește zile de activitate febrilă. Grupul de cineaști se află în împrejurimile Moscovei, unde se filmează exteriorul. Mai multe episoade ale filmului „O poveste obișnuită” se desfășoară în decorul natural al stepei, în zilele însorite ale începutu-

lui de primăvară. E deci necesar ca filmarea să decurgă într-un tempo rapid, pentru a folosi cât mai deplin această perioadă de proaspătă și tulburătoare înnoire a naturii.

Intre teatru și cinematografie

Revista „Sovetski ekran” publică o convorbire a unuia din reporterii săi cu un grup de actori ai teatrului „K. S. Stanislavski” din Moscova, care s-au remarcat în același timp și ca talentate vedete de cinema. Subiectul discuției îl constituie munca actorului în teatru și cinematografie.

„Imi este foarte drag teatrul, afirmă Evgheni Urbanski, interpretul lui Vasili Gubanov din „Comunistul” — dar socotesc că și munca în cinematografie poate dăruia actorului mari satisfacții. Evident, atunci când i se oferă un rol interesant, într-un scenariu izbutit. Cred că nu există deosebiri esențiale între teatru și cinematografie. Principalul în ambele arte îl constituie necesitatea de a reda adevărul vieții. Lucrez cu multă bucurie la noile mele roluri, care înfățișează chipuri umane interesante și veridice — în film, rolul pilotului Alexei din noua creație a lui Grigori Ciuhrai „Cer senin” precum și cele două roluri din teatru”.

Un alt actor al teatrului, Evgheni Leonov, cunoscut spectatorilor noștri

din filmele „Onul meu drag” și „În căutarea comorii” își justifică atracția pentru arta filmului prin aceea că ea permite actorului să se „privească jucînd”, să se autocontroleze, fapt care are urmări pozitive și asupra activității sale în teatru.

„N-aș putea să spun dacă îmi place mai mult teatrul sau cinematografia — afirmă Evgheni Șutov, (contabilul Șamohvalov din filmul „Ivan Brovkin”, țărănul Fiodor Fokin din „Comunistul”). Fiecare își are atracțiile specifice pentru un actor. După părerea mea, însă, în teatru ne simțim cum se spune, mai „la noi acasă”. Fiecare spectacol este o premieră. Și de fiecare dată te simți cuprins de emoție. Premieră există și în cinematografie, dar, din păcate, numai o dată. Șezi uneori în fața ecranului, îți privești chipul și jocul și gîndești: „Seena aceasta ar trebui neapărat refăcut. Acum n-aș mai juca așa. Din nefericire însă...”

Veac nou

pag. 9

Cursurile populare de limba rusă

În cursul lunii iunie, în întreaga țară va avea loc închiderea cursurilor populare de limba rusă. La aceste cursuri, organizate de Consiliul General A.R.L.U.S., participă mii de muncitori și țărani muncitori, funcționari, profesori, ingineri, medici și alți intelectuali dornici să-și însușească limba rusă.

Menite să adâncească și să verifice cunoștințele însușite în cursul anului, seminariile recapitulative de limba rusă, care vor avea loc între 5-15 iunie, vor cuprinde lucrări scrise, unele din ele legate de specificul muncii cursanților, lecturi, retroversii, conversații și exerciții gramaticale. În urma studierii limbii ruse, mulți dintre cursanți au și început să culegă roadele învățării, să citească literatura beletristică și tehnică sovietică în original. Apropiatele seminariile recapitulative vor constitui nu numai un prilej de verificare a cunoștințelor însușite, ci și un prilej de firească satisfacție pentru rezultatele muncii depuse de cursanți.

Săptămîna aceasta, la Casa prieteniei

Și în săptămîna aceasta Casa prieteniei romino-sovietice din Capitală a oferit publicului bucurăstean un interesant program.

Două dintre conferințele expuse la Casa prieteniei, și care au atras un numeros public, au tratat despre ultimele realizări ale științei sovietice în domeniul zborurilor cosmice. Pe această temă au vorbit prof. univ. Călin Popovici („Omul în pragul zborului cosmic”) și prof. univ. Aurel Pirvu care, în cadrul ciclului „pentru tineret”, „Vreau să știu” a răspuns la întrebările puse în legătură cu noile realizări sovietice în domeniul cosmoneauticii.

Un numeros public a participat și la seara literară consacrată operelor scriitorilor sovietici, laureați ai Premiului Lenin pe anul 1960, la care și-au dat concursul actorii Jules Cazaban, Dina Cocea, Dinu Ianculescu și Victor Rebenjiuc.

Tot în cursul acestei săptămîni,

la Casa prieteniei au rulat filmele „Vasilii Surikov”, „Stele de mai”; „A douăsprezecea noapte” și „Othello” după piesele cu același nume de W. Shakespeare, „Inimă de mamă” și filmul artistic românesc „Afacerea Protar”.

Un interesant proces literar

În sala „Mihail Eminescu” din orașul Tecuci a avut loc recent un proces literar pe marginea romanului „Crimă și pedeapsă” de Dostoievski, organizat de consiliile raionale și orașenești A.R.L.U.S. din Tecuci și asociația juriștilor din localitate.

După prezentarea romanului, făcută de avocatul Marin Gherghinița, s-a dat cuvîntul acuzării, apărării și marilor reprezentanți de judecătoria Emil Băicoianu, procurorul Gh. Bălan, și avocatul I. Scorțaru, de prof. A. Segal și Marin Ghiță, directorul fabricii de conserve din localitate, ș.a.

Manifestarea, la care au participat peste 700 de persoane s-a bucurat de un deosebit succes, fiind apreciată de asistență ca un interesant mijloc de îmbogățire a cunoștințelor literare.

Dragomir Buriană
correspondent

Din activitatea comisiei noastre

Activitatea comisiei A.R.L.U.S. de la spitalul „Prof. dr. Gh. Marinescu” din Capitală, se desfășoară în primul rînd în direcția popularizării realizărilor medicinii sovietice.

Recent, dr. M. Saragea a conferențiat în fața personalului spitalului despre succesele dobîndite de savanții sovietici în domeniul cosmobiologiei. Conferința a fost urmată de proiectarea unor filme documentare sovietice, între care „Zborul în Cosmos” și „Sputnik III”.

Un eveniment în activitatea noastră profesională l-a constituit Săptămîna neurochirurgiei sovietice, organizată cu concursul Comisiei A.R.L.U.S. Cu acest prilej,

în cadrul serviciului de neurochirurgie a fost deschisă expoziția „Cartea neurochirurgică sovietică” și a fost expus un fotomontaj, înfățișînd activitatea neurochirurgilor sovietici. Expoziția și fotomontajul au fost realizate cu sprijinul Institutelor de neurochirurgie din Moscova și Leningrad.

În cadrul Săptămîni neurochirurgiei sovietice au fost ținute 13 referate din literatura sovietică de specialitate, a fost prezentat filmul „Atomul pașnic”.

Din inițiativa comisiei A.R.L.U.S. s-a luat legătura și cu spitalul de psihiatrie „Kașcenko” din Moscova, cu ai cărui colaboratori s-a făcut schimb de lucrări și informații științifice.

Pentru viitor, Comisia A.R.L.U.S. de la spitalul „Prof. dr. Gh. Marinescu” și-a propus organizarea unei Săptămîni a neuropsihiatriei sovietice, în cadrul căreia să fie prezentate referate, expoziții și filme, și a unui festival „Maiakovski”, pe care să-l realizeze cu sprijinul actorilor din Capitală.

dr. C. Cristian
președintele Comisiei A.R.L.U.S. de la spitalul „Prof. dr. Gh. Marinescu”

În „Piața Roșie” din Moscova s-a desfășurat o festivitate consacrată Organizației de pionieri. În clișeu: tinerii gornști vestesă deschiderea serbării.

Sport Sezonul fotbalistic

Schimbarea formulei de disputare a campionatului unional de fotbal a provocat, după cum am mai avut prilejul să arătăm, o discuție aprinsă printre nenumărații amatori de fotbal din U.R.S.S., prilejuind o serie de critici privind stilul de joc, antrenamentul și mai ales modul de promovare a echipelor din divizia B în divizia A.

Punctul de vedere al partizanilor modificării formulei campionatului a triumfat și asta nu numai pe hîrtie, ci și în practică. Campionatul unional pe 1960 este în plină desfășurare și rezultatele înregistrate pînă acum au confirmat pe deplin părerea că primele echipe din fosta divizie B nu sînt de fel inferior celor din divizia A. Surprizele au venit una după alta: echipele „favorite” au fost întrecute de „noile venite” care s-au instalat cu autoritate în primele locuri ale clasamentului. „Admiraltee” a totalizat nu mai puțin de 10 puncte din 6 meciuri, cîștigînd la Dinamo-Kiev și la Aripile Sovietelor. Tînăra echipă „Belarus” a reușit turul de forță de a cîștiga cinci victorii la rînd, trecînd în rîndul invinselor echipe ca Spartak din Moscova, Dinamo-Kiev, Aripile Sovietelor și Șahtior. Succese au obținut și Spartak din Erevan și Daugava din Riga.

Istoria competițiilor de fotbal a mai înregistrat cazuri cînd echipe promovate din divizia B au obținut chiar din primul sezon succese remarcabile. O astfel de performanță a înregistrat, de exemplu, Spartak din Minsk în 1954, în 1956 sportivii din R.S.S. Moldovenească, iar anul trecut cei din Rostov. Niciodată, însă, nu s-a întîmplat ca astfel de rezultate să fie obținute de atîtea echipe noi în același timp.

Fenomenul acesta, care a produs o deosebită satisfacție în rîndurile amatorilor de fotbal sovietici, își are explicația, după părerea maestrului emerit al sportului din U.R.S.S., K. Beskov, în faptul că în trecut, datorită posibilităților mai reduse de promovare în divizia A, echipele din divizia B erau silit să depună eforturi mari spre a se clasa pe primele locuri. În schimb în divizia A, cu excepția a 1-2 echipe de la coada clasamentului, amenințate cu retrogradarea, celelalte duceau o „viață relativ liniștită”, ceea ce a micșorat simțul combativ al unora dintre ele. Echipele „tînere” nu sînt superioare vechilor echipe din divizia A prin pregătirea fizică, tehnică sau tactică mai bună, ci prin faptul că luptă cu mai mult elan și ambiție. Aceasta explică configurația actuală a clasamentului.

Înuzia de „tînerețe” pe care noii veniți în divizia A au adus-o jocurilor de campionat arată marea vitalitate a sportului sovietic. Din rezervele imense de fotbaliști pe care le are la dispoziție mișcarea sportivă din U.R.S.S., a fost ușor ca într-un termen foarte scurt, odată cu schimbarea formulei campionatului să se schimbe și ritmul de joc, meciurile să devină mai vioaie iar lupta sportivă să se ridice la nivelul cerut de milioanele de amatori de fotbal sovietici.

Lucrul acesta s-a oglindit imediat și în rezultatele pe arena internațională. Reprezentativa U.R.S.S. a început sezonul „cu dreptul” învingînd la scor (7:1) echipa R. P. Polone, care se bucură de o bună reputație în fotbalul european. Acest succes este de bun augur. Fotbalul sovietic are de apărut un prestigiu înalt, cîștigat în atîtea întîlniri internaționale cu cele mai bune echipe din lume și, fără îndoială, mergînd pe linia progresului continuu al sportului, fotbaliștii sovietici vor lupta cu succes pentru înfrîntarea mondială.

P. Voinescu

SCRISORI din U.R.S.S.

Voi fi ziarist

Am 20 de ani și sînt student la facultatea de ziaristică din Lvov. Mă interesează literatura, sportul și filatelia. Vreau să corespund cu un tînr ziarist din România.

VASILII KOHAN
Lvov, Glavpochtamt
do vostrebovanla

Vreau să corespund cu un filatelista

Am 50 de ani și sînt contabil. Colectionez mărci și cărți poștale ilustrate. Vreau să fac schimb cu filateliștii din România.

ALEXANDR ALAHVERDOV
Ukrainskaka S.S.R., Sumi
Voennala ul. 10

Vă scriu patru tînere

Urmăm cursurile școlii tehnice sanitare. Deși ne aflăm atît de departe de dvs., totuși dorim să corespundăm cu tineri romîni, spre a afla cît mai mult despre această țară.

SVETLANA PANKOVA
ELIZAVETA VAJKI
ELIZAVETA MEȘKOVA
EKATERINA MUTLINA
Magadanskaka obl., Debîta, M/T
Mediținski tehnikum

Elevi, să corespundăm!

Doresc să corespund cu o elevă de 13 ani, care cunoaște limba rusă.

LIDIA SEMIONOVA
Moskovskaka obl., Balașhinski
raion, pl. Oseevskaka, derevnia
Sokolova No. 48

Mă interesează țara dv.

Sînt student în anul II la facultatea de fizico-matematici din Kostroma. Mă interesează mult țara dvs., succesele pe care le-ați dobîndit în construirea socialismului. De aceea, doresc să corespund cu un coleg din România.

ALBERT KARABANOV
Kostroma,
ul. Platnițkaka 6, kv. 2

La 30 mai, premieră la cinematografele Republica, Lumina și Infrățirea între popoare

O producție a studioului „M. Gorki” din Moscova

FOMA GORDEEV

după opera cu același nume de M. Gorki

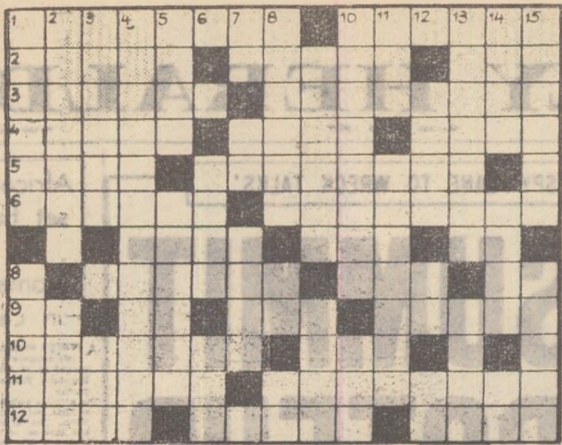

Scenariul: B. BIALIK, M. DONSKOI
Regia: M. DONSKOI
Imaginea: M. PILIHINA
Muzica: L. ȘVART

cu

S. LUKIANOV, G. EPIFANTEV, P. TARASOV, A. LABETKAIA, MARINA STRIJENOVA, M. MILKOVA, I. SRETENSKI, G. SERGHEEV, A. GLUȘCENKO, I. GUROV, B. SITKO.

POȘTA REDACȚIEI

MARIA GORIUK —
Adjud: Articolul despre care vă interesați nu a apărut. Probabil că spațiul n-a permis reporterului să folosească toate datele culese pe teren.

VIORICA TERLEȚKI —
Petrila-Lonea: Urmăriți rubrica noastră „Scrisori din U.R.S.S.” Pentru adrese ale unor tineri din țara noastră scrieți ziarului „Scintea tineretului”, Combinatul Poligrafic „Casa Scintei”.

ADRIANA LUNGU —
com. Baia, regiunea Suceava: Scrieți în limba rusă. Veți avea șansa de a primi răspunsul mai curînd.

C. ZAMFIRESCU —
Timișoara: Scrieți editurii tehnice (Technisches Izdatelstvo) din Chișinău. Puteți scrie în limba romînă.

NICU TUTUNARU —
Craiova: 1) Revistele respective sînt tipărite în limbile rusă și moldovenească. 2) Este vorba despre actorul Serghei Bondarciuk. 3) Natalia din trilogia „Pe Donul liniștit” este actrița Zinaida Kirienko 4) La rubrica noastră „Scrisori din U.R.S.S.” găsiți adresele dorite.

MIOARA CIUPERCA —
com. Lunca Calnicului reg. Stalin: Lui Viaceslav Tihonov scrieți-i pe adresa „Dom kino”, ulița Vorovskovo nr. 33, Moskva, g- 69. (De obicei, dacă specificați numele studioului cinematografic, nu mai e nevoie de alte indicații).

moment MUZICAL

— Cîntă pe... mai multe voci 11) Construcție secundară — Intre tenori și basii 12) A strînge — Constructor italian de vioară — Instrument cu coadă

VERTICAL: 1) Muzică în alfabet 1 — Rugă să repete 2) „Liliacul” de Strauss sau „Akulina” de Kooner — „Spărgătorul de...”, suită de Ceikovski 3) Pronume nehotărît — Calapod 4) Identice 5) Instrument prin constelații 1 — Unde am văzut „Compozitorul Glinka” sau „Enrico Caruso” (pl.) 6) Drum — Ață 7) Zine — Literă grecească — Rai 8) „Ifigenia în...”, operă de Gluk — Posed — Bună 9) Teme muzicale — Saltim 10) Nu prea mari — Sau 11) Bănuț — Muzicanți neprofesioniști 12) Personaj din opera „O noapte furtunoasă” de Paul Constantinescu — Operă — Tudorel Popa 13) Agățare — Carmen sau Ivan Susanin 14) Oraș în Franța — ...Bezrodnii, violonist sovietic — Sodi 15) Mărășești sau Bucegi (sing). — Balet de A. Mendelssohn.

ORIZONTAL: 1) Exercițiu de canto — Celebru compozitor german autorul operelor „Don Juan” și „Flautul jermecat” 2) Opus 1 (pl.) — Șir — Instrumentul lui Fănică Luca 3) Tîtere — Autorul „Dansului sabotilor” 4) „Călărețul de...”, balet de Glier — A ascunde — Ci 5) Oraș în Maroc — Suită 6) Sediul Filarmonei de Stat „George Enescu” — Cunoaștem suprafața III (2 cuvinte) 7) Documentele operei — Din minutiv feminin. — Egal pe jumătate 8) „E primăvară iar pe... mea”, melodie de Em. Ionescu — Demonstrativ — Intră în joc 9) Textilă — Cîntec din leagăn — Nume feminin — „Bărbierul din Sevilla” de Rossini sau „Ruslan și Ludmila” de Glinka 10) „Ivan...”, cunoscută operă de Glinka

PENTRU COPIII DVS! CUMPARAȚI

ciocolată, șerbeturi, drageuri, rahat, dropsuri, bomboane umplute

Se găsesc în sortimente bogate în magazinele alimentare

ÎNTEPRINDEREA F.A.T. CODLEA ORAȘUL CODLEA — Tel. 146

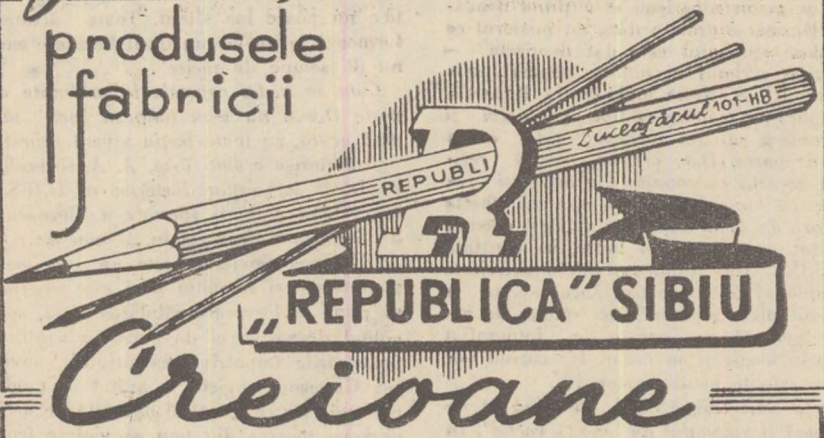
Livrează întreprinderilor de stat, pe bază de comandă, următoarele

PRODUSE ENERGETICE ca:

- CONSOLE orizontale și verticale, diferite tipuri standardizate.
- UȘI FIRIDA Model 1-4.
- RAME DE CONTOARE, tip Stass.

Folosiți cu încredere

produsele
fabricii

Creioane
chimice, negre, colorate, desen, policolor mine pentru pixuri și tocuri școlare

Loto-pronosport

MARTI
ULTIMA
ZI

la

PRONO
EXPRES

PARTICIPATI PE
BULETINE
sistem redus

Intreprinderea Industrială locală SIBIU

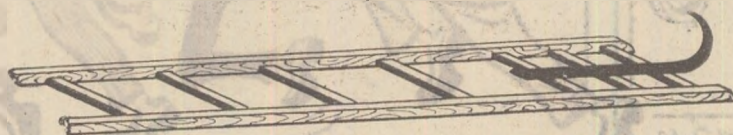
Str. ABATORULUI NR. 15
Telefon 1931

Execută și livrează fără repartiție:

- Sofale pentru 1 persoană, pentru 2 persoane și tip 1 „Mai.”
- Canapele tip „1 Mai.”
- Tuburi fontă scurgere cu piese de îmbinare de 50,70,100 mm.
- Roabe metalice.
- Uși sobe teracotă, nichelate, șlefuite și negre
- Jgheaburi și burlane.
- Capace din fontă carosabilă și necarosabilă
- Cazane rufe de la 20 — 40 litri.

INTREPRINDEREA IPROFIL Măgura Codlei

ORAȘUL CODLEA • REGIUNEA STALIN • TELEFON 126
Livrează fără repartiție întreprinderilor, sfaturilor populare,
G. A. S. și G. A. C.

SCĂRI P. C. I.

tip: BASTON, CULISABILE, ÎMPERECHERE și FEREASTRĂ
Plata prin virament cu livrarea imediată

BRASSHAT SENT SPY-PLANE TO WRECK TALKS'

African set fir to woma in ca

O tragedie americană

Propaganda americană și-a venit în fire. Ca un boxer care, după ce fost făcut knock-out și a stat o vreme la pământ, ea s-a trezit și, ștergându-și nasul zdrălit, a început din nou să-și agite pumnii. Congresmanii care pînă mai ieri erau năuciiți au început din nou să debiteze calomniile antisovietice. Presa burgheză a făcut mare tărăboi căutînd să arunce răspunderea pentru torpilarea conferinței de la Paris asupra Uniunii Sovietice. Dar cu tot caracterul tendențios al relatărilor, autorii lor nu se pot depărta prea mult de adevăr. Ei nu se pot depărta nici de avionul-spion, nici de noroiul care a improscat cu acest prilej prestigiul politic al președintelui Eisenhower.

Trimisul la Paris al ziarului „New York Journal American” a dat unei corespondențe din capitala Franței titlul dreiserian „Un loc tragic și permanent în istoria Americii” ca „un bătrîn soldat care a devenit pacifist”. Dar la Paris, el a fost „pus într-o situație extrem de dificilă, trebuind să apere ceea ce nu poate fi apărat — un act de spionaj”.

După părerea corespondentului, tragedia constă numai în faptul că Eisenhower a nădăjduit să-și încheie cariera cu o vizită în Uniunea Sovietică și să-și asigure „un loc tragic și permanent în istoria Americii” ca „un bătrîn soldat care a devenit pacifist”. Dar la Paris, el a fost „pus într-o situație extrem de dificilă, trebuind să apere ceea ce nu poate fi apărat — un act de spionaj”.

Intr-adevăr, din acest punct de vedere soarta a jucat o festă președintelui Eisenhower. Cine-i vinovat, însă, de asta? Corespondentul își încredințează cititorii că președintele e un om „ireproșabil, ca nevasta cezarului”. Se știe, însă, că nevestele cezarilor nu erau deloc ireproșabile. Iar în al doilea rînd se știe că atunci cînd vrei să intri în istorie pe ușa din față nu-ți murdărești miinile cu perfidii.

Nu, tragedia americană nu se rezumă la ceea ce s-a întimplat la Paris președintelui Eisenhower. Tragedia poporului american nu se rezumă la faptul că actualul președinte al S.U.A. își încheie cariera atît de dezonorant. Și, firește, cu atît mai puțin constă în faptul că după evenimentele de la Paris s-a sfîrșit — așa cum arăta un ziar american — „barca electorală a vicepreședintelui Nixon”. Tragedia Americii este că țara e condusă de oameni politici iresponsabili și perfizi, care ar dori să realizeze un business politic de pe urma dorinței firești de pace a poporului american și a tuturor celorlalte popoare.

De fapt, care a fost poziția pe care s-au situat personalitățile oficiale americane în ajunul conferinței la nivel înalt? Herter, Nixon, generalii Pentagonului n-au făcut, oare, tot ce depindea de ei spre a sabota cele mai importante tratative internaționale?

Organizația Națiunilor Unite a aprobat în unanimitate rezoluția de dezarmare generală și totală. Dar cine din Comitetul celor zece a încercat să înlocuiască problema dezarmării prin controlul inarmărilor — Uniunea Sovietică sau Statele Unite ale Americii? Cine

e vinovat că la Geneva nu s-a ajuns la un acord cu privire la încetarea experiențelor nucleare — Uniunea Sovietică, care a făcut în repetate rînduri concesiile puterilor occidentale sau Statele Unite care, chiar în ajunul întîlnirii de la Paris, au declarat că vor să continue exploziile subterane?

Incidentul cu avionul a fost o manifestare a politicii americane de sabotare a tratativelor internaționale, a politicilor de „război rece”, de provocări nerușinate, nesocotite, împotriva Uniunii Sovietice. Și, nu întîmplător, președintele Eisenhower nu s-a putut hotărî să ceară scuze Uniunii Sovietice și să-i pedepsească pe vinovați. Căci n-a fost vorba numai de „prestigiu” — dat fiind că după incidentul cu Powers n-a mai rămas mare lucru din prestigiul internațional al S.U.A. A cere scuze Uniunii Sovietice ar fi însemnat pentru președinte să renunțe la actuala politică externă agresivă dusă de imperialismul american.

Torpilind conferința la nivel înalt, cercurile agresive din S.U.A. cheamă acum la o nouă întînire a cursei inarmărilor, la noi provocări împotriva Uniunii Sovietice. Eisenhower nici nu părăsise Parisul cînd Herter, la o ședință a Consiliului N.A.T.O., special convocată, a insistat asupra „necesității” continuării zborurilor de spionaj deasupra teritoriului Uniunii Sovietice.

Nu cumva domnul Herter vrea să ia locul lui Powers. În următorul avion-spion american și să încerce pe propria-i piele o ciocnire cu o nouă rachetă sovietică? La Departamentul de stat american, ca și la Pentagon există, probabil, încă multe capete infierbîntate, mulți amatori de senzații tari în arena internațională. Întrebarea-i numai, dacă Allen Dulles o să aibă destule ace otrăvite spre a asigura din timp o porțiță de scăpare acestor capete infierbîntate.

„Se prea poate ca tragicomedia greșelilor americane să se apropie de ultimul act — a arătat corespondentul din Paris al ziarului „New York Post”. Retrași acum pe poziții defensive, diplomații noștri pretind că poziția rigidă a lui Hrușciov ar fi fost bine stabilită la Moscova... În realitate, însă, această poziție a fost determinată de grașelile grosolane ale Washingtonului, după incidentul cu avionul spionaj „U-2”... În ultimul deceniu noi am coborît mereu panta din pricina lipsei de raționamente lucide și a unei conduceri capabile. Aidoma lui Sisif, lumea s-a strecurat cu greu pînă aproape de culmea care-i fîgăduia pace și liniște, spre a se rostogoli din nou în jos și a fi nevoită să ia toul de la început”.

Tragedia prin care trece acum America nu este, se înțelege, o tragedie a întregii lumi — un asemenea punct de vedere ar fi prea pesimist. Omenirea nu-și va opri mersul înainte, din pricină că președintele Eisenhower n-a izbutit să intre în istorie prin ușa din față. Ea își va croi drum spre „culme”, fără voia actualilor guvernanți ai Americii sau chiar împotriva lor.

G. Dadianț

WE SAY

Who?

WHO wants to wreck the Summit conference before it starts? Who are the men who sent an American spy plane over Russia within a week of the Paris meeting of the Big Four?

THE SUMMIT SABOTEUR

from JOHN LAMPSON, NEW YORK Sunday

ALLEGATIONS that the plane shot down in Russia had been sent by American forces in a deliberate attempt to sabotage the Summit is likely to cause a storm in Congress.

Sub presiunea faptelor, pînă și ziarele occidentale sînt nevoite să recunoască vina S.U.A. în zădărnirea conferinței la nivel înalt. „Sabotorul conferinței la nivel înalt” — sub acest titlu, ziarul britanic „Daily Herald”, a dezvăluit unele din dedesubturile activității de spionaj condusă de Allen Dulles.

ALLEN DULLES
The nation's top spy chief, was accused of plotting to sabotage the Summit.

„Frontul fierbinte al războiului rece”

Propaganda oficială americană a fost din totdeauna foarte largă în a scoate în relief virtuțile instituțiilor guvernamentale din S.U.A., înfățișate ca un model demn de imitat de către orice țară care vrea să se bucure de „prosperity” și „liberty”. Despre o singură instituție a vorbit cît a putut mai puțin, deși aceasta joacă un rol de prim rang și exercită o influență hotărîtoare în multe compartimente ale vieții publice americane, anume despre C.I.A. — adică Agenția centrală de informații, recte de spionaj, condusă din 1953 de faimosul Allen Dulles.

Acum, însă, după răsunătorul eșec al misiunii de spionaj a aviatorului Powers, cînd unele din activitățile cele mai secrete ale C.I.A. au devenit de domeniul public, „marea presă” americană încearcă să salveze ce se mai poate salva din prestigiul greu atins al lui Allen Dulles și al sistemului pe care-l conduce, întînindu-le osanale peste osanale. Cu acest prilej ies la iveală o seamă de amănunte despre organizarea spionajului american, jîmte cu multă strășnicie ascunse pînă astăzi.

„Un avion american este prins deasupra Rusiei, și dintr-o dată tot misterul ce învăluie spionajul este dat deoparte” — arată în ultimul ei număr revista oficială „U. S. News and World Report”. Desigur, nu trebuie să fim prea naivi și să credem că „tot misterul” este acum dat deoparte. Dar, oricum, merită reținută această recunoaștere a aceluiași reviste, cu bune legături în cele mai înalte cercuri de la Washington: „Pe măsură ce sînt cunoscute noi fapte, se constată că S.U.A. sînt implicate într-o activitate de spionaj în stil mare. Jocul acesta a devenit ultra modern. Căci spionii de astăzi încrează cu aparate de fotografiat cu ochi magic și cu radar. Iar curînd vor folosi sateliți pentru spionaj”.

În același timp, S.U.A. continuă să folosească și spionajul de „modă veche”. În total, după cum stabilește revista citată, în activitatea de spionaj a S.U.A. sînt amestecați astăzi 100.000 de oameni, iar

contribuabilii americani trebuie să plătească pentru activitățile patronate de Allen Dulles uriașă sumă de 2,5 miliarde de dolari anual.

Cum s-a ajuns la avionul „U-2”?

„În 1958 — scrie „U. S. News and World Report” — Sovietele au anunțat că pe deasupra teritoriului sovietic au fost doborîte baloane purtătoare de aparate fotografice și aparatură radiofonică de spionaj. Se pare că această aventură n-a dat rezultate tangibile. Atunci jocul de spionaj a luat o altă întorsătură. A fost construit în secret și lansat avionul „U-2”.

...A cărui aventură n-a fost nici ea încununată de prea multă glorie, după cum prea bine se știe.

Dar se gîndesc S.U.A. măcar acum — cînd guvernul american se află sub focul criticii întregii opinii publice mondiale — să pună capăt unor practici rușinoase, care aduc în relațiile dintre state metode gangsteresti? Revista „U. S. News and World Report” scrie fără ocol:

„Efortul de a dezvălui secretele sovietice nu poate lua sfîrșit. Toate acestea formează la un loc un front fierbinte care nu dă semne de răcire”.

Cum se vede, capetele infierbîntate de peste Ocean nu s-au lîmpezit încă nici pînă acum, cu toată lecția severă primită. Așa cum a arătat, însă, A. A. Gromiko, ministrul Afacerilor Externe al U.R.S.S. cu prilejul sesiunii speciale a Consiliului de Securitate, deschisă la 23 mai a.c.:

„Uniunea Sovietică este un stat mare și puternic și nimănui nu-i este permis să pună la încercare răbdarea ei și, speculînd dragostea ei de pace, să continue provocările împotriva teritoriului sovietic. Guvernul sovietic a arătat în modul cel mai clar ce soartă îl așteaptă pe acela care va încerca din nou să violeze frontierele țării noastre”.

V. Dascălu

Patent Penta-BONN de provocare și torpilare

desen de B. Eftimov